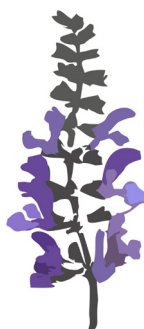

PLÁN PÉČE
PRO PŘÍRODNÍ REZERVACI
ŠANCE

na období

2013-2021

Obsah

1. Základní identifikační a popisné údaje	3
1.1 Evidenční kód ZCHÚ, kategorie, název a kategorie IUCN	3
1.2 Platný právní předpis o vyhlášení ZCHÚ	3
1.3 Územně-správní členění, překryv s jinými chráněnými územími a příslušnost. k soustavě Natura 2000.....	4
1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	7
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími.....	7
1.6 Kategorie IUCN	7
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	8
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	8
1.7.2 Hlavní předmět ochrany – současný stav.....	9
1.7.2.A. Ekosystémy	9
1.7.2.B. Druhy.....	12
1.7.2.C. Utvary neživé přírody	13
1.8 Předmět ochrany EVL nebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu.....	13
1.8.A. typy přírodních stanovišť.....	13
1.8.B.druhy.....	14
1.9 Cíl ochrany.....	16
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	17
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	17
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti i blízké budoucnosti	38
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy.....	42
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	43
2.4.1 Základní údaje o lesích	43
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup	46
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	47
3. Plán zásahů a opatření.....	48
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ.....	48
3.1.1. Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání.....	48
3.1.1 a). Péče o lesy	48
3.1.1 d). Péče o rostliny	53
3.1.1.e) péče o živočichy	54
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	55
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	55
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	55
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	55
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	55
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území.....	56
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring.....	56
4. Závěrečné údaje.....	57
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	57
4.2 Použité podklady a zdroje informací	57
4.3 Seznam používaných zkratk	61
4.4 Plán péče zpracoval	62

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

Evidenční číslo: bude přiděleno až po vyhlášení zvláště chráněného území (dále jen ZCHÚ)

Kategorie ochrany: přírodní rezervace

Název území: Šance

Druh právního předpis pro vyhlášení : Nařízení

Orgán, který předpis vydal: Rada hlavního města Prahy

Číslo předpisu: č. 14/2013

Datum platnosti předpisu : 8.11.2013

Datum účinnosti předpisu : 1.12.2013

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Hlavní město Praha
okres:	Hlavní město Praha
obec s rozšířenou působností:	Hlavní město Praha
obec s pověřeným obecním úřadem:	Hlavní město Praha
obec (městská část):	Praha–Zbraslav, Praha 12
katastrální území:	Točná, Komořany, Zbraslav

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 652407 Točná

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
397/1		lesní pozemek		804	302650	277751
397/8		lesní pozemek		1079	717	717
824		lesní pozemek		804	161023	161023
826		ostatní plocha	ostatní komunikace	1015	2080	2080
828		lesní pozemek		804	342273	342273
829		lesní pozemek		804	62646	62646
830		lesní pozemek		804	64691	64691
831		lesní pozemek		804	2847	2847
832		lesní pozemek		804	246536	246536
833		ostatní plocha	ostatní komunikace	1015	5960	5960
834		lesní pozemek		804	122096	122096
836		lesní pozemek		804	150470	150470
837		ostatní plocha	ostatní komunikace	804	2314	2314
838		lesní pozemek		804	72958	72958
839		ostatní plocha	ostatní komunikace	1015	4197	4197
840		lesní pozemek		804	67752	67752
841		ostatní plocha	ostatní komunikace	1015	31	31
842		lesní pozemek		804	87	87
861/17		lesní pozemek		804	53201	27802
864		lesní pozemek		804	7144	7144
Celkem						1621375

Katastrální území: 791733 Zbraslav

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2966		lesní pozemek		2101	22644	22644
3092/1		lesní pozemek		2101	41390	41390
Celkem						64034

Katastrální území: 728519 Komořany

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
729		ostatní plocha	silnice	389	497	497
740		lesní pozemek		169	267655	267655
741		lesní pozemek		169	29241	29241
Celkem						297393

Ochranné pásmo :**Katastrální území: 652407 Točná**

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
396/1		orná půda		486	33528	13711
397/1		lesní pozemek		804	302650	24899
397/2		lesní pozemek		711	719	719
397/4		lesní pozemek		742	444	444
397/6		lesní pozemek		391	716	716
397/7		lesní pozemek		391	91	91
676/3		ostatní plocha	zeleň	342	42	42
835/1		ostatní plocha	silnice	1062	25482	17660
843		ostatní plocha	neplodná půda	1015	89	89
844		orná půda		1036	24069	24069
862/1		ostatní plocha	jiná plocha	1068	539	539
862/2		zastavěná plocha a nádvoří		1068	39	39
863		ostatní plocha	ostatní komunikace	804	3588	3588
866/2		orná půda		1015	29377	2710
866/4		orná půda		385	5519	1140
866/9		orná půda		486	11715	3760
Celkem						94216

Katastrální území: 728519 Komořany

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
728		ostatní plocha	ostatní komunikace	169	3089	445
779		ostatní plocha	silnice	403	2898	2898
Celkem						3343

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v m ²	OP plocha v m ²	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v m ²
lesní pozemky	1967723	26869		
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda		45390		
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy	15079	25261	neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	1982802
zastavěné plochy a nádvoří		39		
plocha celkem	1982802	97559		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:

chráněná krajinná oblast:

jiný typ chráněného území:
Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita: EVL Břežanské údolí

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

IV. – řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

- Přirozené porosty doubrav mezi Břežanským údolím a Komořany, zejména na jižně orientovaných svazích údolí a ve vrcholových partiích, místy vytvářející až plochy stepního charakteru (reliktní bezlesí na strmých skalnatých svazích). Konkrétně mají významná lesní společenstva charakter zejména tolitové doubravy (as. *Cynancho-Quercetum*), černýšové dubohabřiny (as. *Melampyro nemorosi-Carpinetum*), habrové javořiny (as. *Aceri-Carpinetum*) a vřesové doubravy (as. *Calluno-Quercetum*).
- Přirozené bezlesí, které je tvořené maloplošnými výskyty suchých vřesovišť (svaz *Euphorbio-Callunion*), štěrbínovou vegetací silikátových skal a drolin (svaz *Asplenion septentrionalis*), acidofilními suchými trávníky (svaz *Koelerio-Phleion phleoidis*) a skalní vegetací s kostřavou sivou (svaz *Alyssso-Festucion pallentis*).
- Chráněné druhy rostlin a živočichů vázané převážně na skalnaté svahy a lesní porosty včetně poměrně silné a stabilní populace přástevníka kostivalového na osluněných svazích a v řídkých porostech doubrav.
- Jeden z nejlepších profilů proterozoickými horninami (kralupsko-zbraslavská skupina, štěchovická skupina), odkryv závistského zlomu (proterozoikum nasunutě na horniny ordoviku), naleziště proterozoické miroflóry.

1.7.2. Hlavní předmět ochrany – současný stav

1.7.2 A. ekosystémy

název ekosystému	podíl v CHÚ (%)	popis ekosystému
NATUROVÉ BIOTOPY		
as. <i>Melampyro nemorosi-Carpinetum</i> Passage 1957 Černýšová dubohabřina (L3.1) ~ L3.1 Hercynské dubohabřiny svaz <i>Carpinion</i> ~ 9170 Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	20	na mírných svazích a plošinách s hlubší půdou, ve stromovém patře s <i>Quercus petraea</i> , <i>Quercus robur</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Picea abies</i> , <i>Fagus sylvatica</i> , <i>Larix decidua</i> , keřové patro s <i>Corylus avellana</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Acer pseudoplatanus</i> , <i>Acer platanoides</i> , v bylinném patře s <i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>Avenella flexuosa</i> , <i>Festuca ovina</i> ; typické bazální druhy <i>Carpinus betulus</i> , <i>Quercus petraea</i> , <i>Quercus robur</i> , <i>Luzula luzuloides</i> , <i>Melica nutans</i> , <i>Stellaria holostea</i> , specifické <i>Neottia nidus-avis</i>
as. <i>Aceri-Carpinetum</i> Klika 1958 habrová javořina (L4) ~ L4 Suťové lesy svaz <i>Tilio-Acerion</i> ~ 9180 Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklích	5	spodní partie, podél potoků, v malém úseku sutě nad Břežanským potokem byl zaznamenán ve stromovém patře <i>Acer platanoides</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Ulmus scabra</i> , <i>Robinia pseudacacia</i> , v keřovém patře <i>Acer platanoides</i> , <i>Ulmus scabra</i> , <i>Crataegus</i> sp., v bylinném patře <i>Chelidonium majus</i> , <i>Impatiens parviflora</i> , <i>Lamium galeobdolon</i> , <i>Asarum europaeum</i> , <i>Geranium robertianum</i> , <i>Chaerophyllum temulum</i> , <i>Poa nemoralis</i> a <i>Urtica dioica</i> (Kubíková 1997)
T8.1B Suchá vřesoviště nížin a pahorkatin bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) svaz <i>Euphorbio-Callunion</i> ~ 4030 Evropská suchá vřesoviště	0,1	vymapováno na jediné plošce, na jižním svahu PR Šance, <i>Calluno-Deschampsietum</i> , přechod k <i>Euphorbio-Callunetum</i> , na velmi mělké půdě dominuje vřes obecný (<i>Calluna vulgaris</i>), jinak ojediněle dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), s vyšší pokryvností pouze <i>Avenella flexuosa</i> , <i>Rumex acetosella</i>
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin svaz <i>Asplenion septentrionalis</i> ~ 8220 Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů	0,1	výchozy skal v PR Šance a nad silnicí mezi ulicí Závist a obcí Točnou s druhy <i>Ajuga reptans</i> , <i>Cardaminopsis arenosa</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Lathyrus vernus</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Polypodium vulgare</i> , <i>Sedum acre</i> , <i>Sedum hispanicum</i> (zplaněnlý druh), <i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i> , <i>Vincetoxicum hirundinaria</i>
as. <i>Pulsatillo-Avenochloetum</i>	0,1	na prudkých svazích v PR Šance, na malých ploškách na přechodu skalnatých svahů do plošiny,

<p><i>pratensis</i> Kolbek ~ T3.5B Acidofilní suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých svaz <i>Koelerio-Phleion phleoidis</i> ~ 6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnatých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)</p>		<p>typické bazální druhy <i>Euphorbia cyparissias</i>, <i>Festuca ovina</i>, <i>Hieracium pilosella</i>, <i>Koeleria macrantha</i>, <i>Rumex acetosella</i>, specifické druhy <i>Carex humilis</i>, <i>Gagea bohemica</i></p>
<p>T3.1 Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>) svaz <i>Alyso-Festucion pallentis</i> ~ 6190 Panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)</p>	0,1	<p>v nejstrmějších částech PR Šance, na jižních svazích PR Šance, maloplošně; výskyt <i>Festuca pallens</i>, <i>Anthericum liliago</i>, <i>Hieracium schmidtii</i>, <i>Melica transsilvanica</i>, méně reprezentativní (absence <i>Aurinia saxatilis</i> subsp. <i>arduinii</i>)</p>
OSTATNÍ PŘÍRODNÍ BIOTOPY, KTERÉ JSOU PŘEDMĚTEM OCHRANY		
<p>as. <i>Calluno-Quercetum</i> Schlüter 1959 vřesová doubrava (L7.1) ~ L7.1 Suché acidofilní doubravy svaz <i>Genisto germanicae-Quercion</i></p>	30	<p>na vrcholech a hranách jižních svahů, kde je zvýšená eroze, mělká půda jen osídlena pouze acidofyty ze specifických druhů <i>Calluna vulgaris</i>, <i>Campanula rotundifolia</i>, <i>Euphorbia cyparissias</i>, <i>Festuca ovina</i>, <i>Genista tinctoria</i> atd.</p>
<p>as. <i>Luzulo albidiae-Quercetum</i> Hilitzer 1932 acidofilní biková doubrava (L7.1) ~ L7.1 Suché acidofilní doubravy svaz <i>Genisto germanicae-Quercion</i></p>		<p>kontaktní společenstvo k <i>Cynancho-Quercetum</i> na méně svažitéch terénech, orientovaných k západu nebo severu a na všech plošinách, na místech bývalého opida, dominantní dřevinou je dub velmi špatné kvality, s přimíšenou borovicí a břízou, bylinné patro je druhově chudé, s <i>Avenella flexuosa</i>, <i>Festuca ovina</i>, <i>Hieracium sylvaticum</i>, <i>Melampyrum pratense</i> a <i>Vaccinium myrtillus</i> (Kubíková 1997)</p>
<p>svaz <i>Quercion petraea</i> as. <i>Cynancho-Quercetum</i> Passarge 1959, syn. <i>Sorbo torminalis-Quercetum</i> Svoboda ex Blažková 1962 tolitová doubrava (L6.5) ~</p>	17,8	<p>jižní a jihozápadní svahy, pokryvnost stromového a bylinného patra je malá, ve stromovém patře dominantní <i>Quercus petraea</i>, s přimíšenou <i>Pinus sylvestris</i> a <i>Betula opendula</i>, ojediněle <i>Sorbus aria</i>, v bylinném patře s <i>Vincetoxicum hirundinaria</i>, <i>Avenella flexuosa</i>, <i>Hypericum perforatum</i>, <i>Hieracium pilosella</i>, <i>Rumex acetosella</i>, <i>Anthericum liliago</i>, <i>Veronica</i></p>

L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (<i>Genista pilosa</i>)		<i>prostrata</i> , na výchozech minerálně bohatších hornin <i>Dictamnus albus</i> , <i>Polygonatum odoratum</i> , <i>Teucrium chamaedrys</i> , <i>Clematis recta</i> a <i>Carex humilis</i> (Kubíková 1997)
svaz <i>Genisto germanicae-Quercion</i> as. <i>Viscario-Quercetum</i> Stöcker tolitová doubrava (L6.5) ~ L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (<i>Genista pilosa</i>)		na mírných svazích a v horní partii svahů, ve stropmovém patře s <i>Quercus petraea</i> , <i>Quercus robur</i> , keřovém patru s <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Quercus petraea</i> , <i>Acer campestre</i> , <i>Acer platanoides</i> , <i>Rubus fruticosus</i> agg., <i>Philadelphus coronarius</i> , v bylinném patru s <i>Poa nemoralis</i> , příměs <i>Pinus sylvestris</i> (vysazena); ze specifických druhů zde roste <i>Anthericum liliago</i> a <i>Trifolium alpestre</i> ; na prudkých svazích většinou zakrslá doubrava na velmi mělké půdě s velkými plochami bez vegetace nebo s mechovým a lišejníkovým patrem, diferenciální druhy <i>Anthericum liliago</i> , <i>Cardaminopsis arenosa</i> , <i>Hylotelephium maximum</i> , s vyšší pokryvností se objevují <i>Avenella flexuosa</i> , <i>Calluna vulgaris</i> , <i>Festuca ovina</i> , <i>Hieracium sabaudum</i> , <i>Luzula luzuloides</i> , <i>Poa nemoralis</i> , <i>Vaccinium myrtillus</i>
as. <i>Geranio-Dictamnnetum</i> Wendelberger ~ T4.1 Suché bylinné lemy svaz <i>Geranion sanguinei</i>	0,1	druhově ochuzené společenstvo zaznamenané na několika místech jižních svahů PR Šance v kontaktu s as. <i>Cynancho-Quercetum</i> , na strmých horních okrajích; z nalezených druhů <i>Cotoneaster integerrimus</i> , <i>Rhamnus cathartica</i> , <i>Anthericum liliago</i> , <i>Dictamnus albus</i> , <i>Sedum rupestre</i> , <i>Polygonatum odoratum</i> , <i>Campanula gentilis</i> , <i>Asplenium septentrionale</i> , Kubíková (1997) uvádí také <i>Clematis recta</i> , <i>Teucrium botrys</i> , <i>Veronica prostrata</i> nebo <i>Hieracium echinoides</i>

Kompletní přehled všech společenstev je součástí kapitoly 2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

1.7.2. B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
Cévnaté rostliny			
<i>Gagea bohemica</i> křivatec český	malé skupiny kvetoucích i sterilních rostlin	SO, C2	PR Šance (před rozšířením): jižní svahy, hrana nad Břežanským údolím
<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i> koniklec luční český	vitální početná populace	SO, C2	skalky na horních hranách svahů; nález uvádí také J. Kubíková (1997), P. Špryňar (1998) a V. Kohlík (2009)
Motýli (<i>Lepidoptera</i>)			
<i>Euplagia quadripunctata</i> přástevník kostivalový	několik imag, housenky (mrtvé, napadené lumky)	Natura 2000:A	vazba na biotop: mezofilní 2. stupně
<i>Phragmatobia luctifera</i> přástevník smuteční	nelze objektivně stanovit	CR	vazba na biotop: mezofilní 1. stupně
Obojživelníci (potvrzený výskyt)			
<i>Salamandra salamandra</i> mlok skvrnitý	Vlastní pozorování - larvální stadia v severnějším pravostranném přítoku Břežanského potoka.	SO/VU	Rozmnožování - tůňky a klidnější části bezejmenného přítoku Břežanského potoka. V terestrické fázi – hlavně suťové lesy, stinnější dubohabřiny a potoční luhy celé PR ŠANCE.
Plazi (potvrzený výskyt)			
<i>Lacerta viridis</i> ještěrka zelená	Vlastní pozorování – 14 ex na 9 mikrolokalitách	KO/CR, Natura 2000:B	Fragmenty reliktního bezlesí a navazující světlé lesostepní porosty. Při migracích je možný výskyt i v lesních porostech v širším okolí míst obvyklého výskytu – v podstatě v celé PR ŠANCE.

Kompletní přehled všech chráněných druhů a druhů tzv. Červeného seznamu je součástí kapitoly 2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.

1.7.2. C. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru
geologický profil	proterozoické horniny odkrývající jak starší kralupsko-zbraslavskou skupinu, tak mladší štěchovickou skupinu a hranici mezi nimi	jeden z nejlepších profilů Prahy, proterozoické tufy a žilné vyvřeliny byly těženy v lomech na Slunečné stráni v údolní části Břežanského údolí
geologický profil	závistký zlom, podél kterého je nasunuto proterozoikum na horniny ordoviku	druhý nejlepší odkryv závistského zlomu, lomy v údolní části Břežanského údolí
geologický profil, proterozoická mikroflóra	silicity lečických vrstev nejmladší části kralupsko-zbraslavské skupiny	naleziště proterozoické mikroflóry v opuštěném lomu na šterk a drtě, na pravém svahu bočního údolí (k Břežanskému údolí)

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

1.8. A. typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
9170 Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	20	L3.1 Hercynské dubohabřiny
9180 Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich	5	L4 Suťové lesy
4030 Evropská suchá vřesoviště	0,1	T8.1B Suchá vřesoviště nížin a pahorkatin bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
8220 Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů	0,1	T3.5B Acidofilní suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých
6190 Panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	0,1	T3.1 Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>) svaz <i>Alysso-Festucion pallentis</i>
–	0,1	T4.1 Suché bylinné lemy svaz <i>Geranion sanguinei</i>
–	30	L7.1 Suché acidofilní doubravy
–	18	L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (<i>Genista pilosa</i>)

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
Motýli (<i>Lepidoptera</i>)			
<i>Euplagia quadripunctata</i> přástevník kostivalový	několik imag, housenky (mrtvé, napadené lumky)	Natura 2000	vazba na biotop: mezofilní 2. stupně

Populace přástevníka kostivalového v evropsky významné lokalitě Břežanské údolí (území Hlavního města Prahy)

Přástevník kostivalový zde byl prokázán a bylo zjištěno (potvrzeno), že jde o poměrně silnou, stabilní populaci s dlouhodobou perspektivou (několik imag, housenky (mrtvé, napadené lumky)). Na to lze usuzovat jak podle výskytu imag, tak podle množství nedovyvinutých housenek a jejich zbytků, uhynulých díky napadení parazitickými lumky.

Podle zdroje AOPK ČR (http://www.nature.cz/natura2000design3/web_lokality.php?cast=1805&akce=karta&id=1000040761) se jedná o populaci v evropsky významné lokalitě s následujícími charakteristikami:

Stálost populace: druh je na lokalitě přítomen.

Podíl populace (početnost a hustota populace daného druhu, vyskytujícího se na lokalitě, v poměru k populaci tohoto druhu na území státu): 15% až > 2%

Zachovalost populace (zahrnuje mj. biologické nároky daného druhu a populační dynamiku): dobře zachovalá

Izolace populace (ve vztahu k přirozenému areálu rozšíření druhu): populace není izolovaná, leží uvnitř rozšířeného areálu druhu

Celkové hodnocení významu lokality pro zachování druhu: velmi významná.

Průzkum zaměřený na výskyt přástevníka kostivalového na území EVL Břežanské údolí, v její jižní (středočeské) části prováděl Z. Papoušek (in Karlík 2011).

Jeho výskyt zde byl zaznamenán pouze čtyřikrát a to v celkem 5 jednotlivých exemplářích. Ve třech případech se navíc jednalo pravděpodobně pouze o prolétávající jedince, vzdálené od obvyklého biotopu. Konkrétně v blízkosti horní hrany na západním úbočí Hradiště, v relativní blízkosti Arcibiskupského altánu poblíž značené turistické cesty. První motýl byl zaznamenán dne 10.8.2010 v řídkém lese cca 20 metrů nalevo od turistické cesty a 200 m severně od altánu. Dne 13. 8.2010 byl zaznamenán další dospělec přástevníka kostivalového, tentokrát cca 200 JV od arcibiskupského altánu. V obou případech se jednalo o prolétající jedince, pravděpodobně při hledání vhodné potravy.

V horní části rozsáhlé lesostepní enklávy od arcibiskupského altánu byl zaznamenán další jedinec přástevníka kostivalového, ale ani v tomto případě se nenacházel na porostech živných nebo nektaronosných rostlin, ale na křovinné vegetaci v okolí.

Dne 20.8.2010 byly zastiženy další dva exempláře ve spodní části JZ orientovaného svahu nad potokem v Károvském údolí, nedaleko velkého půdního bloku s ornou půdou (p.b. 5701, U hájovny). Opět se jednalo o přelétající jedince, pravděpodobně z biotopů na okolních svazích.

Přástevník kostivalový (*Euplagia quadripunctata*) a jeho ochrana

[následující text byl zpracován podle následujících zdrojů:

<http://www.biomonitoring.cz/druhy.php?druhID=13>, bez uvedení autota, Marhoul & Turoňová 2008]

Ekologie a biologie přástevníka kostivalového

Tento druh preferuje skalnaté lesostepi, osluněné křovinaté stráně, řídké teplomilné doubravy, teplé suťové lesy, ale i osluněné lesní průseky a široké lemy lesních cest, především v hluboce zaříznutých údolích řek a potoků. Dospělce ve dne zastihneme nejčastěji na porostech nektaronosných rostlin, především sadce konopáče (*Eupatorium cannabinum*).

Živnými rostlinami housenek jsou především kostivaly (k. lékařský a k. hlíznatý) a dále šestnáct druhů bylin a keřů, například kopřiva, hluchavka, jitrocel, jetel, vrbovka, ostružiník, kručinka, janovec, líska, buk, dub, jasan aj. Druh má jednu generaci v roce, dospělci se vyskytují od konce června do začátku září, s vrcholem letu v poslední dekádě července a první polovině srpna. Létá ve dne i v noci, v noci je možné jej přilákat na světlo. Samice kladou vajíčka jednotlivě na živné rostliny. Žír soliterních larev probíhá od září do května následujícího roku, přezimují mladé larvy. Housenky se líhnou v září, přezimují a kuklí se v květnu následujícího roku při povrchu země v jemném šedavém zápředku. Jsou poměrně polyfágní, živí se především hluchavkami, šalvějemi, sadcem konopáčem, starčky, vrbovkami, ale i některými listnatými dřevinami (např. lískou, ostružiníky nebo zimolezy). Je to typický motýl pozdního léta. Údaje o biologii tohoto motýla jsou v literatuře velmi vzácné a kusé. S jednotlivými vývojovými stádii se můžeme setkat takto:

vajíčka VII-VIII

housenky VIII-V (tzn. že housenky přezimují)

kukly V-VII

dospělci VII-VIII

Ohrožení přástevníka kostivalového a možné příčiny jeho ohrožení

Druh není v České republice ohrožen. Typická místa jeho výskytu – skalní lesostepi jsou však ohrožena zarůstáním a absencí aktivní péče. Přástevník kostivalový patří mezi prioritní druhy soustavy Natura 2000 (kód 1078).

Na lokalitách druh ohrožuje: velkoplošné lesní hospodaření spojené s likvidací vnitřních i vnějších lesních lemů, zalesňování lesních luk, výsadba jehličnanů, celoplošné sečení, intenzivní pastva. Některé lokality jeho výskytu, např. skalní lesostepi, jsou ohroženy zarůstáním a absencí aktivní péče. V ostatních případech představuje ohrožení úplná likvidace biotopu, či obecné aplikace insekticidu.

1.9 Cíl ochrany

Cílem ochrany území je zachování stávajících biotopů a společenstev na ně vázaných a udržení stavu blízkému samovolnému vývoji. Úprava druhové skladby vyloučením stanovištně a geograficky nepůvodních druhů dřevin v porostech s touto nevhodnou skladbou.

Vzhledem k překryvu s lokalitou soustavy NATURA2000 „Břežanské údolí“, je cílem uchovat charakter a způsob využívání území minimálně v té podobě, v jakém byl v době jejího vyhlášení.

Vyjmenované cíle ochrany o území se shodují.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Popis, obecná charakteristika

Geologie

Širší oblast Slapského bioregionu se vyznačuje pestrou geologickou stavbou. Základ tvoří středočeský pluton tvořený převážně granodiority až křemennými diority, méně kyselými žulami. Bazické gabrodiority tvoří menší masívy (Pecerady, SZ Kamýka). Severozápadní okrajové pásmo tvoří převážně břidlice svrchního proterozoika, severní okraj kyselých vulkanitů zbraslavské skupiny. Podél Vltavy přes nejdolejší Sázavu až do okolí Jílového se táhne jílovské pásmo stlačených vyvřelín proterozoického stáří, v němž se především uplatňují bazické až neutrální horniny (metabazity) i kyselejší složky granodioritů. Na intruzivách plutonu se zachovaly zbytky jeho pláště, tvořené mírně přeměněnými horninami proterozoika a staršího paleozoika: fylity, břidlice, kvarcity, pískovce, vápence (především u Týnčan) i metabazity podobného složení jako v jílovském pásmu. Z pokryvů mají význam různé hlíny, v údolí Vltavy spraše, výše sprašové hlíny, jinak různé typy svahovin, výrazněji vyvinuté v oblasti tzv. ostrovů a proterozoika. Na západ od Vltavy jsou důležité i pokryvy mrazových drtí ze střípků proterozoických břidlic. V údolí Vltavy jsou menší plochy terasových štěrkopísků a hrubé sutě. Zcela na severu se nacházejí i štěrkopísky s polohami jílu neogenního stáří (Culek 1996).

Matečnou horninu v lokalitě tvoří proterozoické a ordovické břidlice přítomny v několika podobách, v závislosti na substrátu a exponovanosti stanoviště. Dále prachovce, droby v okolí Točné, místy se sprašemi a blíže Vltavě tufy, tufity, střídání drob, pískovců, prachovců a jílovitých břidlic.

Pedologie

V širší zájmové oblasti vztažené na Slapský bioregion převládají v nižší části víceméně nasycené typické kambizemě, ve vyšších polohách na okrajích okolních vrchovin převažují kyselá typická kambizemě. Dostí rozšířené v plochých úsecích s hlubšími substráty jsou primární pseudogleje, zvláště v okolí Příbrami, Dobříše a Březnice. Vzácné jsou luvizemě na sprašových hlínách a hnědozemě na spraších, nacházející se především východně od Mníšku p. Brdy. V kaňonech jsou typické litozemě, rankery a humózní půdy na sutích. Na úpatí Hřebenů (Dobříšsko a směrem k Vltavě) se vyskytují velice mělké kamenité půdy rázu rankerů. Na vápencích u Petrovic jsou vyvinuty ostrůvky převážně hnědých rendzin (Culek 1996).

Konkrétně v PR jsou převládajícím půdním typem kambizemě.

Klimatické poměry

Klimaticky (E. Quitt in Tolazs & al. 2007) je studovaná plocha řazena do teplé oblasti T2. Vybrané klimatické ukazatele zájmového území jsou uvedeny v tabulce 1.

Tab. 1. Vybrané klimatické charakteristiky (Tolazs & al., 2007):

Klimatické charakteristiky	Hodnota
Počet letních dnů	50–60 dnů
Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	160–170 dnů
Počet mrazových dnů	100–110 dnů
Počet ledových dnů	30–40 dnů
Průměrná teplota v lednu	-2– -3°C
Průměrná teplota v červenci	18–19°C
Průměrná teplota v dubnu	8–9°C
Průměrná teplota v říjnu	7–9°C
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90–100 dnů
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350–400 mm
Srážkový úhrn v zimním období	200–300 mm
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40–50 dnů
Počet dnů zamračených	120–140 dnů
Počet dnů jasných	40–50 dnů

Podnebí v blízkosti kaňonu Vltavy je poměrně suché (Štěchovice 8,3 °C, 564 mm; Jíloviště 546 mm, Kamýk n/V. 530 mm), jinde je mírně suché, na úpatí Brdského a Votického bioregionu průměrně vlhké; (Neveklov 7,5 °C, 604 mm, Petrovice 6,8 °C, 656 mm; Příbram 7,2 °C, 611 mm). Lokálně je podnebí silně ovlivněno v říčních kaňonech jak výraznými inverzemi, tak k jihu obrácenými chráněnými svahy a hranami (Culek 1996).

Geomorfologie a reliéf

Území se nachází na jižním okraji Prahy, v lesnaté části vymezené Břežanským údolím, Točnou a Komořany, od západu silnicí směřující na Zbraslav a tokem Vltavy.

Zalesněná sevřená údolí na dolním toku Břežanského potoka a dalších dvou menších vodotečí orientovaná V-Z (směrem k Vltavě), s lesními porosty různého charakteru a hodnoty (jižně a severně orientovaná úbočí), převážně listnatými. Údolí jsou členěna příčně mělkými údolími a rýhami. Tímto členěním jsou zde vytvořena různá stanoviště s různými expozicemi, které dávají celé PR značnou biodiverzitu. Reliéf je denudační, se zarovnaným povrchem a exhumovanými předkřídovými povrchy.

Z hlediska geomorfologického členění náleží do provincie Česká vysočina, Poberounské subprovincie, Brdské oblasti a celku Brdská vrchovina.

Reliéf celého Slapského bioregionu je tvořen zdviženým zarovnaným povrchem. Má charakter pahorkatiny na žulách s typickými oblými kopci s balvany na povrchu, tzv. nízkými exfoliačními klenbami. Nejvýraznějším prvkem reliéfu a pravou osou bioregionu je ostře zaříznuté, 100 až 250 m hluboké kaňonovité údolí Vltavy se soutěskou Svatojánských proudů, do kterého ústí údolí dolní Sázavy se soutěskami pod Medníkem, i hluboká, často skalnatá údolí dalších přítoků (Kocába). Údolí Vltavy má typicky vyvinutý údolní fenomén, v

současné době však těžce poškozený výstavbou údolních přehrad. Údolní fenomén mimořádně zvyšuje diverzitu oblasti, což se projevuje i výskytem řady reliktních druhů.

Zarovnaný povrch má výškovou členitost členité pahorkatiny (75 - 150 m), místy až ploché vrchoviny s členitostí 150 - 200 m. V blízkosti zářezu Vltavy reliéf nabývá ráz členité vrchoviny s výškovou členitostí 200-300 m. Nejnižším bodem je údolí Vltavy v Praze - Braníku (asi 190 m), nejvyšším Vojna u Příbrami (667 m). Typická výška území je 320–550m (Culek 1996).

Biota

Fytogeografie

Řešené území leží v mezofytiku, ve fytogeografickém okrese 41. Střední Povltaví (Skalický in Hejný & Slavík 1988).

Tento podokres je součástí oblasti vegetace a květeny odpovídající temperátnímu pásmu (tj. zonální vegetaci) ve středoevropských podmínkách oceanity, což je oblast opadavého listnatého lesa. Zahrnuje vegetační stupně suprakolinní až submontánní. Jen nejnižší okraje této oblasti byly osídleny neolitickými zemědělci, v mnoha územích této oblasti však existovalo prehistorické osídlení pozdější (především v době bronzové), později mnohá osídlená území znovu pokrýl dočasně les.

Květena je rozmanitá, mezofyty v ní převládají nad termofyty. Odpovídá vegetačnímu stupni suprakolinnímu, relativně kontinentálnímu a srážkově nedostatkovému. Reliéf krajiny je rozmanitý, často skalnatý. Je to krajina převážně lesnatá, pouze v menší míře také kulturní, obdělávaná.

Flóra a fauna bioregionu

Flóra je tvořena pestrou škálou chorotypů. Končí zde směrem východním česká arela některých typů západostředoevropských, např. zimostrázku nízkého (*Polygaloides chamaebuxus*), bělozářky liliovité (*Anthericum liliago*) a lomikámene růžicovitého (*Saxifraga decipiens*). Další subatlantské druhy jsou charakteristické pro písčiny, které reprezentují paličkovec šedavý (*Corynephorus canescens*), ovsířik štíhlý (*Ventenata dubia*), ovsíček obecný (*Aira caryophyllea*) a mrvka myší ocásek (*Vulpia myuros*), i pro vlhké louky, např. všivec mokřadní (*Pedicularis sylvatica*) a pampeliška Nordstedtova (*Taraxacum nordstedtii*). Západní element je i hvozdík sivý (*Dianthus gratianopolitanus*). Rovněž sem zasahuje řada teplomilných druhů submediteránních nebo kontinentálních, např. ostřice nízká (*Carex humilis*), kavyl Ivanův (*Stipa joannis*), oman srstnatý (*Inula hirta*), hvězdnice hlumní (*Aster amellus*) a smil písečný (*Helichrysum arenarium*). Od východu sem zasahují i ostřice chlupatá (*Carex pilosa*) a chrastavec doubravní (*Knautia drymeia*). Mezi druhy vlhkých luk jsou vzácně přítomny i hořepník luční (*Pneumonanthe vulgaris*) a upolín evropský (*Trollius altissimus*).

Převažuje zkulturnělá krajina pahorkatinného regionu, s ochuzenou hercynskou faunou se západními vlivy (ježek západní). Kontrastním prvkem je zalesněné údolí Vltavy (sklovatka krátkonohá, skelníčka průzračná ap.), na jehož skalnatých výstupech se udržují nepatrné zbytky teplomilného elementu (ještěrka zelená, páskovka žíhaná, zrnovka *Pupilla triplicata*, izolovaná kolonie štíra kýlnatého, faunisticky nevyjasněného původu). V tekoucích

vodách jsou zbytkové populace raka kamenáče. Přítoky Vltavy náleží zpravidla do pstruhového pásma.

Významné druhy - Savci: plšík lískový (*Muscardinus avellanarius*). Ptáci: lejsk malý (*Ficedula parva*), břehule říční (*Riparia riparia*). Obojživelníci: skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*), mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*). Plazi: ještěrka zelená (*Lacerta viridis*). Měkkýši: žebernatěnka drobná (*Ruthenica filograna*), skelnička průzračná (*Vitrea diaphana*), vrásenka orlojovitá (*Discus perspectivus*), zemoun skalní (*Aegopis verticillus*), sklovatka rudá (*Daudebardia rufa*), s. krátkonohá (*D. brevipes*), zrnovka *Pupilla triplicata*. Štíři: štír kýlnatý (*Euscorpium carpathicus*). Korýši: rak kamenáč (*Astacus torrentium*) (Culek 1996).

Potenciální přirozená vegetace území

Pojem potenciální přirozená vegetace znamená vegetaci, která by pokrývala území v případě, že by nebylo ovlivněno činností člověka. Mapovaná skladba vegetace je optimálním cílovým stavem, který je v rovnováze s abiotickými podmínkami prostředí, proto jde o výchozí data pro návrh druhové skladby dřevin pro přírodě blízké lesní porosty.

Rekonstrukci přirozené vegetace na území Hlavního města Prahy provedli MORAVEC, NEUHÄUSL & al. (1991). Podle ní by se v hranicích navržené přírodní rezervace včetně ochranného pásma nacházela z největší části černýšová dubohabřina typická (*Melampyro nemorosi-Carpinetum typicum*), vyplňující centrální část území. Zpravidla se jedná o dubohabrové háje s příměsí náročnějších listnáčů (lípy srdčité, javorů, jasanů aj.) a s převahou mezofilních druhů v bylinném patře. Černýšová dubohabřina představuje klimaxovou vegetaci na středně vlhkých, mezo- až eutrofních půdách hnědozemního typu v nížinách a v pahorkatinném stupni České vysočiny.

Zejména jižní svahy by pokrývala tolitová doubrava (*Cynancho-Quercetum*), což je teplomilná, edaficky a mezoklimaticky podmíněná doubrava na slunných, strmých, často skalnatých svazích se silikátovými půdami v pahorkatinném stupni. Ve stromovém patře převládá dub zimní (*Quercus petraea*), ve vlhčích porostech bývá vtroušen habr obecný (*Carpinus betulus*).

Na porosty tolitové doubravy by navazovala, příp. by tvořila samostatné porosty rozptýleně v celém území biková doubrava (*Luzulo albidae-Quercetum*) s dominantou stromového patra dubem zimním (*Quercus petraea*). Jedná se o klimaxové lesní společenstvo na chudých silikátových horninách nebo oligotrofních terasách v nížinném a pahorkatinném stupni.

Na plošně omezeném místě jižního svahu by se vyvinula vřesová doubrava (*Calluno-Quercetum*), která představuje zakrslé, rozvolněné porosty světломilných dřevin s acidofilními druhy v podrostu. Ve stromovém patře se uplatňují bříza bělokorá (*Betula pendula*) a duh zimní (*Quercus petraea*). V bylinném patru dominují typické acidofyty: vřes obecný (*Calluna vulgaris*), metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), borůvka (*Vaccinium myrtillus*), kostřava ovčí (*Festuca ovina*) a bika bělavá (*Luzula luzuloides*).

V údolí mezi Točnou a silnicí Dolní Břežany-Zbraslav byla vymapována ptačincová olšina (*Stellario-Alnetum glutinosae*), což jsou periodicky nebo epizodicky zaplavované lužní lesy vázané na glejové půdy v úzkých a hlubších údolích. Ve stromovém patře dominuje olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) nebo jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). Dobře je vyvinuté i keřové patro. Ve složení bylinného patra převládají nitrofilní a hygrofilní druhy, s vysokou stálostí

např. ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), kostřava obrovská (*Festuca gigantea*), čísteček lesní (*Stachys sylvatica*), plicník tmavý (*Pulmonaria obscura*) a další.

Velmi okrajově by do území zasahovala od východu, zejména z oblasti Točné lipová doubrava (*Tilio-Betuletum*). Lipová doubrava s příměsí nenáročných listnáčů osídluje živinami chudší půdy terasových písků a odvápněných sprašových hlín na rovinách a mírných svazích v nejnižších polohách (do 300 m n.m.) teplých a sušších oblastí a představuje okrajový typ mezotrofních a mezofilních listnatých lesů na přechodu k acidofilním doubravám. Ve stromovém patře převládá obvykle dub zimní (*Quercus petraea*), vzácně dub letní (*Q. robur*). Lípa srdčitá (*Tilia cordata*) vystupuje často jako subdominanta. V příměsí zůstává z mladších stádií bříza bělokora (*Betula pendula*), vzácněji se v podrostu udržuje habr obecný (*Carpinus betulus*), popř. jiné listnáče.

Současná vegetace, flóra a fauna chráněného území

Velká různorodost a proměnlivost lesních společenstev je dána především různými typem expozic prakticky všech světových stran (převažuje jižní expozice), polohami od hlubokého údolí po plošiny a proměnlivou nadmořskou výškou. Tato členitost terénu vytváří velkou proměnlivost mezoklimat lesních společenstev.

Prostor přírodní rezervace je umístěn v místech bývalého keltského hradiště, tedy na místech, které byly výhodné z obranného hlediska, s příkrými svahy, v horních partiích, kde bylo samotné hradiště pak se skrývkou kulturní vrstvy půdy (v tehdejší době) pro zbudování mohutných valů. V tehdejší době byl z obranných důvodů odstraněn porost z celého prostoru PR. Dnešní lesní porost je tedy až druhotný.

Lesní porosty mají charakter převážně starých dubových hájů. Jsou povětšinou výmladkového původu ve fázi přestárklých kmenovin s častým nízkým zakmeněním. Dřevinné složení je velice blízké přirozenému, jen v severní části jsou menší porosty s druhově nevhodným složením.

Větší část území je porostlá acidofilními a suchými doubravami, menší část dubohabřinami. Na vrcholové plošině roste biková doubrava, na mírnějších svazích černýšová dubohabřina, na prudkých svazích nad Břežanským údolím se vyskytuje tolitová doubrava a ve spodních partiích a podél přítoku Břežanského potoka habrová javořina (Kohlík 2009).

Přehled současné vegetace

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
NATUROVÉ BIOTOPY, KTERÉ JSOU PŘEDMĚTEM OCHRANY		
as. <i>Melampyro nemorosi-Carpinetum</i> Passage 1957 Černýšová dubohabřina (L3.1) ~ L3.1 Hercynské dubohabřiny svaz <i>Carpinion</i> ~ 9170 Dubohabřiny asociace	20	na mírných svazích a plošinách s hlubší půdou, ve stromovém patře s <i>Quercus petraea</i> , <i>Quercus robur</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Picea abies</i> , <i>Fagus sylvatica</i> , <i>Larix decidua</i> , keřové patro s <i>Corylus avellana</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Acer pseudoplatanus</i> , <i>Acer platanoides</i> , v bylinném patře s <i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>Avenella flexuosa</i> , <i>Festuca ovina</i> ;

<i>Galio-Carpinetum</i>		typické bazální druhy <i>Carpinus betulus</i> , <i>Quercus petraea</i> , <i>Quercus robur</i> , <i>Luzula luzuloides</i> , <i>Melica nutans</i> , <i>Stellaria holostea</i> , specifické <i>Neottia nidus-avis</i>
as. <i>Aceri-Carpinetum</i> Klika 1958 habrová javořina (L4) ~ L4 Suťové lesy svaz <i>Tilio-Acerion</i> ~ 9180 Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutiích a v roklich	5	spodní partie, podél potoků, v malém úseku suti nad Břežanským potokem byl zaznamenán ve stromovém patře <i>Acer platanoides</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Ulmus scabra</i> , <i>Robinia pseudacacia</i> , v keřovém patře <i>Acer platanoides</i> , <i>Ulmus scabra</i> , <i>Crataegus</i> sp., v bylinném patře <i>Chelidonium majus</i> , <i>Impatiens parviflora</i> , <i>Lamium galeobdolon</i> , <i>Asarum europaeum</i> , <i>Geranium robertianum</i> , <i>Chaerophyllum temulum</i> , <i>Poa nemoralis</i> a <i>Urtica dioica</i> (Kubíková 1997)
T8.1B Suchá vřesoviště nížin a pahorkatin bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) svaz <i>Euphorbio-Callunion</i> ~ 4030 Evropská suchá vřesoviště	0,1	vymapováno na jediné plošce, na jižním svahu PR Šance, <i>Calluno-Deschampsietum</i> , přechod k <i>Euphorbio-Callunetum</i> , na velmi mělké půdě dominuje vřes obecný (<i>Calluna vulgaris</i>), jinak ojedinele dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), s vyšší pokryvností pouze <i>Avenella flexuosa</i> , <i>Rumex acetosella</i>
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin svaz <i>Asplenion septentrionalis</i> ~ 8220 Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů	0,1	výchozy skal v PR Šance a nad silnicí mezi ulicí Závist a obcí Točnou s druhy <i>Ajuga reptans</i> , <i>Cardaminopsis arenosa</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Lathyrus vernus</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Polypodium vulgare</i> , <i>Sedum acre</i> , <i>Sedum hispanicum</i> (zplaněnlý druh), <i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i> , <i>Vincetoxicum hirundinaria</i>
as. <i>Pulsatillo-Avenochloetum pratensis</i> Kolbek ~ T3.5B Acidofilní suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých svaz <i>Koelerio-Phleion phleoidis</i> ~ 6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)	0,1	na prudkých svazích v PR Šance, na malých ploškách na přechodu skalnatých svahů do plošiny, typické bazální druhy <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Festuca ovina</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Koeleria macrantha</i> , <i>Rumex acetosella</i> , specifické druhy <i>Carex humilis</i> , <i>Gagea bohemica</i>
T3.1 Skalní vegetace s kostřavou	0,1	v nejstrmějších částech PR Šance, na

sivou (<i>Festuca pallens</i>) svaz <i>Alyso-Festucion pallentis</i> ~ 6190 Panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)		jižních svazích PR Šance, maloplošně; výskyt <i>Festuca pallens</i> , <i>Anthericum liliago</i> , <i>Hieracium schmidtii</i> , <i>Melica transsilvanica</i> , méně reprezentativní (absence <i>Aurinia saxatilis</i> subsp. <i>arduinii</i>)
NATUROVÉ BIOTOPY, KTERÉ NEJSOU PŘEDMĚTEM OCHRANY		
L5.4 Acidofilní bučiny svaz <i>Luzulo-Fagion</i> ~ 9110 Bučiny asociace <i>Luzulo- Fagetum</i>	0,1	mladší bučina s dominující <i>Avenella flexuosa</i> a <i>Luzula luzuloides</i> byla vymapována při severním okraji PR ŠANCE (zdroj AOPK ČR)
OSTATNÍ PŘÍRODNÍ BIOTOPY, KTERÉ JSOU PŘEDMĚTEM OCHRANY		
as. <i>Calluno-Quercetum</i> Schlüter 1959 vřesová doubrava (L7.1) ~ L7.1 Suché acidofilní doubravy svaz <i>Genisto germanicae- Quercion</i>	30	na vrcholech a hranách jižních svahů, kde je zvýšená eroze, mělká půda jen osídlena pouze acidofyty ze specifických druhů <i>Calluna vulgaris</i> , <i>Campanula rotundifolia</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Festuca ovina</i> , <i>Genista tinctoria</i> atd.
as. <i>Luzulo albidiae-Quercetum</i> Hiltzer 1932 acidofilní biková doubrava (L7.1) ~ L7.1 Suché acidofilní doubravy svaz <i>Genisto germanicae- Quercion</i>		kontaktní společenstvo k <i>Cynancho- Quercetum</i> na méně svažitéch terénech, orientovaných k západu nebo severu a na všech plošinách, na místech bývalého opida, dominantní dřevinou je dub velmi špatné kvality, s přimíšenou borovicí a břízou, bylinné patro je druhově chudé, s <i>Avenella flexuosa</i> , <i>Festuca ovina</i> , <i>Hieracium sylvaticum</i> , <i>Melampyrum pratense</i> a <i>Vaccinium myrtillus</i> (Kubíková 1997)
svaz <i>Quercion petraea</i> as. <i>Cynancho-Quercetum</i> Passarge 1959, syn. <i>Sorbo torminalis-Quercetum</i> Svoboda ex Blažková 1962 tolitová doubrava (L6.5) ~ L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (<i>Genista pilosa</i>)	17,8	jižní a jihozápadní svahy, pokryvnost stromového a bylinného patra je malá, ve stromovém patře dominantní <i>Quercus petraea</i> , s přimíšenou <i>Pinus sylvestris</i> a <i>Betula opendula</i> , ojediněle <i>Sorbus aria</i> , v bylinném patře s <i>Vincetoxicum hirundinaria</i> , <i>Avenella flexuosa</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Rumex acetosella</i> , <i>Anthericum liliago</i> , <i>Veronica prostrata</i> , na výchozech minerálně bohatších hornin <i>Dictamnus albus</i> , <i>Polygonatum odoratum</i> , <i>Teucrium chamaedrys</i> ,

<p>svaz <i>Genisto germanicae-Quercion</i> as. <i>Viscario-Quercetum</i> Stöcker tolitová doubrava (L6.5) ~ L6.5B Acidofilní teplomilné doubavy bez kručinky chlupaté (<i>Genista pilosa</i>)</p>		<p><i>Clematis recta</i> a <i>Carex humilis</i> (Kubíková 1997) na mírných svazích a v horní partii svahů, ve stropmovém patře s <i>Quercus petraea</i>, <i>Quercus robur</i>, keřovém patru s <i>Fraxinus excelsior</i>, <i>Quercus petraea</i>, <i>Acer campestre</i>, <i>Acer platanoides</i>, <i>Rubus fruticosus</i> agg., <i>Philadelphus coronarius</i>, v bylinném patru s <i>Poa nemoralis</i>, příměs <i>Pinus sylvestris</i> (vysazena); ze specifických druhů zde roste <i>Anthericum liliago</i> a <i>Trifolium alpestre</i>; na prudkých svazích většinou zakrslá doubava na velmi mělké půdě s velkými plochami bez vegetace nebo s mechovým a lišejníkovým patrem, diferenciální druhy <i>Anthericum liliago</i>, <i>Cardaminopsis arenosa</i>, <i>Hylotelephium maximum</i>, s vyšší pokryvností se objevují <i>Avenella flexuosa</i>, <i>Calluna vulgaris</i>, <i>Festuca ovina</i>, <i>Hieracium sabaudum</i>, <i>Luzula luzuloides</i>, <i>Poa nemoralis</i>, <i>Vaccinium myrtillus</i></p>
<p>as. <i>Geranio-Dictamnnetum</i> Wendelberger ~ T4.1 Suché bylinné lemy svaz <i>Geranion sanguinei</i></p>	0,1	<p>druhově ochuzené společenstvo zaznamenané na několika místech jižních svahů PR Šance v kontaktu s as. <i>Cynancho-Quercetum</i>, na strmých horních okrajích; z nalezených druhů <i>Cotoneaster integerrimus</i>, <i>Rhamnus cathartica</i>, <i>Anthericum liliago</i>, <i>Dictamnus albus</i>, <i>Sedum rupestre</i>, <i>Polygonatum odoratum</i>, <i>Campanula gentilis</i>, <i>Asplenium septentrionale</i>, Kubíková (1997) uvádí také <i>Clematis recta</i>, <i>Teucrium botrys</i>, <i>Veronica prostrata</i> nebo <i>Hieracium echioides</i></p>
OSTATNÍ PŘÍRODNÍ BIOTOPY, KTERÉ NEJSOU PŘEDMĚTEM OCHRANY		
<p>K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny svaz <i>Berberidion</i> nejčastěji as. <i>Pruno-Ligustretum</i></p>	1,2	<p>většinou lemová společenstva, křoviny na okraji pole či louky, především <i>Prunus spinosa</i>, dále také <i>Crataegus</i> sp., <i>Rosa</i> sp.</p>
<p>L2.2B Potoční a degradované jasanovo-olšové luhy svaz <i>Alnion incanae</i>, podsvaz <i>Alnenion glutinoso-incanae</i></p>	3	<p>chudé porosty podél vodotečí, s druhy <i>Acer campestre</i>, <i>Acer pseudoplatanus</i>, <i>Alnus glutinosa</i>, <i>Athyrium filix-femina</i>, <i>Chaerophyllum temulum</i>, <i>Dryopteris filix-mas</i>, <i>Ficaria verna</i>, <i>Fraxinus</i></p>

		<i>excelsior, Galium aparine, Impatiens parviflora, Lapsana communis, Mercurialis perennis, Moehringia trinervia, Rubus idaeus, Sambucus nigra, Smyrnum perfoliatum</i>
BIOTOPY ŘADY X (NEJSOU PŘEDMĚTEM OCHRANY)		
X1 Urbanizovaná území	0,3	budovy
X6 Antropogenní plochy se sporadickou vegetací mimo sídla	0,6	silnice
X7 Ruderální bylinná vegetace mimo sídla	0,3	eutrofizovaná místa, dlouho nekosené louky, často s expanzí dřevin
X8 Křoviny s ruderálními a nepůvodními druhy	0,2	<i>Sambucus nigra, Lycium barbarum, Rubus fruticosus agg., Symphoricarpos albus</i>
X9A Lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami	15	<i>Larix decidua, Picea abies, Pinus nigra</i>
X9B Lesní kultury s nepůvodními listnatými dřevinami	5	<i>Robinia pseudacacia</i> , z invazivních druhů zde rostou <i>Impatiens parviflora, Lycium barbarum, Reynoutria japonica, Robinia pseudacacia</i> .
X11 Plochy s pasekovou vegetací	0,4	paseky s vysazenými dřevinami – smrkem, borovicí
X12 Nálety pionýrských dřevin	0,3	osiky, akáty, jasany a další dřeviny, maloplošně podél cest apod.
X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla	0,3	sady, zahrádkářské osady, chatové kolonie, obory pro zvěř

Vyskytuje se převážně teplomilná květena s druhy z oblasti mezofytika, které se zde fragmentárně uchovávají díky mnohem pozdějšímu odlesnění této oblasti. V rámci "pražské" flory to znamená zpestření o druhy mezofytika. Bylinné patro má velmi nízkou pokryvnost.

Při aktuálním inventarizačním průzkumu cévnatých rostlin bylo ve vegetační sezóně roku 2011 nalezeno celkem 199 taxonů cévnatých rostlin (169 taxonů na území původní PR, 118 taxonů v nově přičleněné části přírodní rezervace), přičemž z tohoto počtu je 13 druhů vedeno v Černém a červeném seznamu cévnatých rostlin (PROCHÁZKA 2001). Průzkum byl doplněn o další aktuální nálezy ohrožených a chráněných druhů z území. **V kategorii silně ohrožených druhů** byl zjištěn křivatec český (*Gagea bohemica*; SO, C2) a koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*; SO, C2). **V kategorii ohrožených druhů** byly evidovány bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*; O, C3), zvonek jemný (*Campanula gentilis*; C3), ostřice nízká (*Carex humilis*; C3), chrpa chlumní (*Centaurea triumfettii*; O, C3), třemdava bílá (*Dictamnus albus*; O, C3), jestřábník hadincovitý (*Hieracium echiodes*; C3) a rozrazil klasnatý (*Pseudolysimachion spicatum*; C3). **V kategorii druhů vyžadujících další pozornost** byly zaznamenány dřívěšál obecný (*Berberis vulgaris*; C4a), zeměžluč okolíkatá (*Centaureum erythraea*; C4a), dřín jarní (*Cornus mas*; O, C4a), skalník celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*; C4a), kostřava sivá (*Festuca pallens*; C4a), jestřábník

Schmidtův (*Hieracium schmidtii*; C4a), hlístník hnízdák (*Neottia nidus-avis*; C4a), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*; C4a), jetel alpský (*Trifolium alpestre*; C4a), kakost krvavý (*Geranium sanguineum*; C4a), strdivka sedmihradská (*Melica transsilvanica*; C4a), mochna písečná (*Potentilla arenaria*; C4a) a rozrazil Dilleniův (*Veronica dillenii*; C4a).

7 nalezených druhů je zvláště chráněno podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. Konkrétně se jedná o křivatec český (*Gagea bohemica*; SO, C2), bělozářku liliovitou (*Anthericum liliago*; O, C3), dřín jarní (*Cornus mas*; O, C4a), koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*; SO, C2), chrpa chlumní (*Centaurea triumfettii*; O, C3), medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*) a třemdavu bílou (*Dictamnus albus*; O, C3).

Lokalita pod označením "Závist" byla kolem r. 1900 nejznámější entomologickou lokalitou v okolí Prahy. Byl to hlavně výskyt několika druhů drobných rezavých broučků druhů *Chennium tuberculatum*, *Centrotoma lucifuga* a *C. penicillata* z čeledi *Pselaphidae*, žijících zde u mravenců druhů *Tetramorium caespitum* a *Tapinoma erraticum*. Tyto druhy již vymizely, ač hostitelé – mravenci zde stále ještě jsou. Je to patrně hlavně důsledek trvalého zastínění lokalit plošnou výsadbou lesa na bývalých bezlesých pastvinách. Ze stepních druhů jsou zde střevlíkovití např. *Notiophilus rufipes* a *Amara pulpani*, z fytofágů mandelinkovití *Coptocephala rubicunda* a *Chaetocnema compressa*, z nosatcovitých *Apion difficile*, z kovářikovitých drobný *Quasimus minutissimus*. Z významných druhů vázaných na přirozený listnatý les jsou zde z mandelinkovitých např. *Pachybrachis tessellatus* a *Apteropeda orbiculata*, z nosatcovitých např. *Coenorhinus interpunctatus*, *Barypeithes mollicomus*, *B. tenex* a *Scleropterus serratus*. Z velkých broučků je zde chráněný roháč obecný. Z motýlů zde mimo přástevníka kostivalového žije např. *ostruháček dubový*. V příkopu valu ve hřbetní části žije teplomilný lesní plž *Helicodonta obvoluta*, jediný výskyt na území Prahy (Němec 1997).

Aktuální průzkum zaměřený na skupinu motýlů prokázal stabilitu a zachovalost předmětného území, a to zejména výskytem velkého množství (více, než 50%) xerotermofilních druhů, doplněné o řadu mezofilních s vazbou na teplejší oblasti. Až na několik výjimek se zde nenacházejí druhy s vazbou na jiný typ biotopu nebo ubikvisti (z řad motýlů). Charakter biotopu lze odvodit již dle velmi početné populace dominantního druhu motýla – běloskvrnáče pampeliškového *Amata phegea*.

Přástevník kostivalový zde byl prokázán a bylo zjištěno (potvrzeno), že jde o poměrně silnou, stabilní populaci s dlouhodobou perspektivou. Na to lze usuzovat jak podle výskytu imag, tak podle množství nedovyvinutých housenek a jejich zbytků, uhynulých díky výskytu parazitických lumků.

Území je z hlediska obojživelníků a plazů významné především výskytem ještěrky zelené (*Lacerta viridis*) a mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*). Oba druhy zde mají malé a zranitelné populace na severním okraji jejich souvislého výskytu. Proto je nutné těmto druhům věnovat zvláštní pozornost. Celkem zde bylo potvrzen výskyt 4 druhů obojživelníků, 3 druhů plazů a 46 druhů ptáků.

Při průzkumu ptáků byla zaznamenána velice pestrá skladba druhů vázaných na rozsáhlé lesní komplexy. Druhy otevřených stanovišť se vzácně vyskytují na pasekách, v okolí skalních výchozů a v lemech lesního porostu. Významný je výskyt např. strakapouda prostředního (*Dendrocopos medius*), datla černého (*Dryocopus martius*), drozda brávníka (*Turdus viscivorus*), žluvy hajní (*Oriolus oriolus*), nebo lejska šedého (*Muscicapa striata*). Největší početnost drobných pěvců byla ve starších mírně prosvětlených porostech s keřovou etáží (suťové lesy, teplomilné doubravy) a v rozpracovaných starších porostech. V hustě

zapojených nevychovávaných pařezinách dubu a v mladých a středně starých hustých výsadbách je naopak diverzita a početnost zpívajících samečků výrazně nižší.

Stávající stav lesních porostů umožňuje bohatý výskyt řadě druhů dutinových pěvců a šplhavců. K dispozici zde mají velké množství dutin, především ve starších rozvolněných dubových porostech a na svazích, kde jsou porosty dlouhodobě bez zásahu. Na extrémnějších stanovištích je v lesních porostech i poměrně velké množství odumírajících stromů, často jsou ponechávány i torza a vyšší pařezy. Druhy vázané na větší dutiny zde však mají omezenou možnost hnízdění, protože většina porostů je tvořena relativně málo hmotnatými a nízkými dřevinami. Mohutnější dutinové stromy se nacházejí pouze ojediněle především ve starých suťových porostech sledovaného území.

Přehled zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
Cévnaté rostliny			
<i>Achillea setacea</i> řebříček štětínolistý	aktuálně neověřeno	C3	nález uvádí J. Kubíková (1997)
<i>Anthericum liliago</i> běložárka liliovitá	jednotlivé exempláře	O, C3	PR Šance (před rozšířením): acidofilní teplomilná doubrava, zakrslá doubrava, hrany jižních svahů nad Břežanským údolím; patří k druhům specifickým pro L6.5
<i>Arabis brassica</i> huseník chudokvětý	aktuálně neověřeno	C2	nález uvádí J. Kubíková (1997)
<i>Berberis vulgaris</i> dříšťál obecný	pouze ojedinělé exempláře	C4a	PR Šance (před rozšířením): acidofilní teplomilná doubrava
<i>Campanula gentilis</i> zvonek jemný	vzácně roztroušený	C3	výslunné a skalnaté jižní svahy PR Šance (před rozšířením), nález uvádí také J. Kubíková (1997)
<i>Carex humilis</i> ostřice nízká	hojně roztroušená	C3	jak v PR Šance (před rozšířením), tak v území severně od současné ZCHÚ
<i>Centaurea triumfettii</i> chrpa chlumní	vzácně	O, C3	skalky na horních hranách svahů, skalnaté stráně, lesní lemy; nález uvádí také J. Kubíková (1997), P. Špryňar (1998) a V. Kohlík (2009)
<i>Centaureum erythraea</i> zeměžluč hořká	vzácně	C4a	severní část PR Šance (před rozšířením), vlhká paseka na hranici PR, lesní cesty, lemy, nález uvádí také J. Kubíková (1997)
<i>Clematis recta</i> plamének přímý	aktuálně neověřeno	O, C3	nález uvádí J. Kubíková (1997)

<i>Cornus mas</i> dřín jarní	pouze ojedinělé exempláře	O, C4a	PR (před rozšířením) Šance: acidofilní teplomilná doubrava
<i>Corydalis intermedia</i> dymnivka bobovitá	aktuálně neověřeno	C4a	nález uvádí P. Špryňar (1998)
<i>Cotoneaster integerrimus</i> skalník celokrajný	vzácně	C4a	kraje křovin, jižní svahy PR Šance (před rozšířením), nález uvádí také J. Kubíková (1997) a P. Špryňar (1998)
<i>Dictamnus albus</i> třemdava bílá	vzácně, větší porosty	O, C3	skalnaté jižní svahy PR Šance (před rozšířením), potvrzený výskyt na 3 mikrolokality (částečně se jedná o potvrzení výskytu uváděném T. Černým, nálezová databáze AOPK ČR), nález uvádí také J. Kubíková (1997), P. Špryňar (1998) a V. Kohlík (2009)
<i>Festuca pallens</i> kostrava sivá	vzácně	C4a	výchozy skal v PR Šance (před rozšířením)
<i>Gagea bohémica</i> křivatec český	malé skupiny kvetoucích i sterilních rostlin	SO, C2	PR Šance (před rozšířením): jižní svahy, hrana nad Břežanským údolím
<i>Geranium sanguineum</i> kakost krvavý	vzácně	C4a	lemová společenstva jižních svahů PR Šance (před rozšířením)
<i>Hieracium echioides</i> jestřábník hadincovitý	vzácně	C3	skalnaté jižní svahy PR Šance (před rozšířením), nález uvádí také J. Kubíková (1997)
<i>Hieracium schmidtii</i> jestřábník bledý	vzácně roztroušený	C4a	výchozy skal na jižním svahu PR Šance (před rozšířením), nález uvádí také J. Kubíková (1997)
<i>Melica transsilvanica</i> strdivka sedmihradská	vzácně	C4a	výslunné stráně, travnaté porosty při krajích skal, nález uvádí také J. Kubíková (1997)
<i>Melittis melissophyllum</i> medovník meduňkolistý	vitální početné populace	O, C3	světlejší části lesa, okraje lesa nález uvádí také V. Kohlík (2009)
<i>Neottia nidus-avis</i> hlísník hnízdák	pouze ojedinělé exempláře	C4a	PR Šance (před rozšířením): acidofilní teplomilná doubrava

<i>Orobanche reticulata</i> záraza síťnatá	aktuálně neověřeno	SO, C2	druh starých, zatravnělých, často přepásaných ovocných sadů, sušších výchozů podél lesních potoků a vlhkých příkopů lesních silnic, lesních pasek, v minulosti často i jako polní plevel; nález uvádí J. Kubíková (1997)
<i>Potentilla arenaria</i> mochna písečná	vzácně	C4a	výchozy skal na jižním svahu PR Šance (před rozšířením), nález uvádí také J. Kubíková (1997) a P. Špryňar (1998)
<i>Potentilla recta</i> mochna přímá	aktuálně neověřeno	C4a	nález uvádí J. Kubíková (1997)
<i>Primula veris</i> prvosenka jarní	aktuálně neověřeno	C4a	nález uvádí J. Kubíková (1997)
<i>Pseudolysimachion</i> <i>spicatum</i> rozrazil klasnatý	vzácně	C3	jižní svahy PR Šance (před rozšířením), nález uvádí také J. Kubíková (1997)
<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i> koniklec luční český	vitální početná populace	SO, C2	skalky na horních hranách svahů; nález uvádí také J. Kubíková (1997), P. Špryňar (1998) a V. Koblík (2009)
<i>Scrophularia</i> <i>umbrosa</i> krtičník křídlatý	aktuálně neověřeno	C3	nález uvádí P. Špryňar (1998)
<i>Sorbus torminalis</i> jeřáb břek	roztroušeně	C4a	lesní porosty PR ŠANCE
<i>Teucrium botrys</i> ožanka hroznatá	aktuálně neověřeno	C3	nález uvádí J. Kubíková (1997)
<i>Trifolium alpestre</i> jetel alpský	aktuální výskyt	C4a	prosvětlená místa u cest v doubravě, nález uvádí také J. Kubíková (1997)
<i>Veronica dillenii</i> rozrazil Dilleniův	vzácně	C4a	skalní výchozy
<i>Veronica prostrata</i> rozrazil rozprostřený	aktuálně neověřeno	C3	nález uvádí J. Kubíková (1997)
<i>Vicia pisiformis</i> vikev hrachovitá	aktuálně neověřeno	C3	„Břežanské údolí pod Šancemi“, ověření výskytu známého od nejstarších dob floristického výzkumu Prahy; nález uvádí J. Sádlo in Špryňar & al. 1997

Brouci (<i>Coleoptera</i>)			
<i>Anisoxya fuscula</i> lenec	nelze objektivně stanovit	VU	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Barypeithes tenex</i> nosatec	nelze objektivně stanovit	NT	vázaný na přirozený listnatý les (Kubíková & kol. 2005)
<i>Brachysomus villosulus</i> nosatec	nelze objektivně stanovit	NT	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Conopalpus testaceus</i> lenec	nelze objektivně stanovit	VU	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Cryptocephalus elegantulus</i> krytohlav	nelze objektivně stanovit	EN	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Cryptocephalus pygmaeus</i> krytohlav	nelze objektivně stanovit	CR	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Dromaeolus barnabita</i> dřevomil	nelze objektivně stanovit	EN	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Chaetocnema compressa</i> dřepčík	nelze objektivně stanovit	EN	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Lucanus cervus</i> roháč obecný	nelze objektivně stanovit	O, EN, Natura 2000:A	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Psylliodes instabilis</i> dřepčík	nelze objektivně stanovit	EN	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Quasimus minutissimus</i> kovařík	nelze objektivně stanovit	VU	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Saphanus piceus</i> tesařík	nelze objektivně stanovit	NT	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Trachyphloeus alternans</i> nosatec	nelze objektivně stanovit	NT	(Kubíková & kol. 2005)
<i>Trachyphloeus spinimanus</i> nosatec	nelze objektivně stanovit	NT	(Kubíková & kol. 2005)
Blanokřídli			
<i>Megachile melanopyga</i> čalounice	nelze objektivně stanovit	VU	(Kubíková & kol. 2005)

Motýli (<i>Lepidoptera</i>)			
<i>Apatura ilia</i> batolec červený	nelze objektivně stanovit	O	lesní cesty, průseky a lemy v údolích řek a v okolí vodních ploch, většinou v blízkosti porostů měkkých dřevin; je schopen osídlovat i liniovou zeleň podél melioračních kanálů.
<i>Euplagia quadripunctata</i> přástevník kostivalový	několik imag, housenky (mrtvé, napadené lumky)	Natura 2000:A	vazba na biotop: mezofilní 2. stupně
<i>Gastropacha quercifolia</i> bourovec ovocný	nelze objektivně stanovit	NT	vazba na biotop: mezofilní 2. stupně až xerotermofilní 2. stupně
<i>Chelis maculosa</i> přástevník svízelový	nelze objektivně stanovit	SO, EN	vazba na biotop: xerotemofilní 1. stupně
<i>Lasiocampa quercus</i> bourovec dubový	nelze objektivně stanovit	NT (v návrhu)	vazba na biotop: mezofilní 2. stupně až xerotermofilní 2. stupně
<i>Lithosia quadra</i> lišejníkovec čtveroskvrnný	pouze 1 samec	NT	vazba na biotop: mezofilní 3. stupně
<i>Malacosoma castrense</i> bourovec pryšcový	nelze objektivně stanovit	EN	vazba na biotop: xerotermofilní 2. stupně
<i>Odonestis pruni</i> bourovec švestkový	nelze objektivně stanovit	NT (v návrhu)	vazba na biotop: mezofilní 2. stupně
<i>Paidia rica</i> skelnokřídlec šedavý	nelze objektivně stanovit	EN	vazba na biotop: mezofilní 2. stupně
<i>Phragmatobia luctifera</i> přástevník smuteční	nelze objektivně stanovit	CR	vazba na biotop: mezofilní 1. stupně
<i>Phyllodesma tremulifolium</i> bourovec zejkaný	nelze objektivně stanovit	NT (v návrhu)	vazba na biotop: mezofilní 2. stupně
<i>Simyra nervosa</i> šípověnka stepní	nelze objektivně stanovit	NT	vazba na biotop: xerotermofilní 1. stupně
Měkkýši			
<i>Ena montana</i> hladovka horská	nelze objektivně stanovit	NT	výskyt soustředěn do údolní nivy (Kubíková & kol. 2005)
<i>Daudebardia rufa</i> sklovatka rudá	nelze objektivně stanovit	NT	výskyt soustředěn do údolní nivy (Kubíková & kol. 2005)
<i>Petasina unidentata</i> srstnatka jednozubá	nelze objektivně stanovit	NT	výskyt soustředěn do údolní nivy (Kubíková & kol. 2005)
<i>Oxychilus depressus</i> skelnatka stlačená	nelze objektivně stanovit	NT	na svazích, suťová společenstva (Kubíková & kol. 2005)

<i>Vitrea diaphana</i> skelnička průzračná	nelze objektivně stanovit	NT	na svazích, suťová společenstva (Kubíková & kol. 2005)
<i>Helicodonta obvoluta</i> trojlaločka pyskatá	nelze objektivně stanovit	NT	na svazích, suťová společenstva, v příkopu pod hřbetním valem má svůj jediný výskyt v Praze (Kubíková & kol. 2005)
Obojživelníci (potvrzený výskyt)			
<i>Salamandra salamandra</i> mlok skvrnitý	Vlastní pozorování - larvální stadia v severnějším pravostranném přítoku Břežanského potoka. Dospělci: Břežanské údolí – Šístek, 1989 a Kerouš, 1996 Pravděpodobně menší, mimořádně cenná a zranitelná populace.	SO/VU	Rozmnožování - tůňky a klidnější části bezejmenného přítoku Břežanského potoka. V terestrické fázi – hlavně suťové lesy, stinnější dubohabřiny a potoční luhy celé PR ŠANCE.
<i>Rana dalmatina</i> skokan štíhlý	Vlastní pozorování - dospělec ve spodní části údolí severnějšího o pravostranného přítoku Břežanského potoka. Rozmnožování v okolí PR ŠANCE (Komořany, Točná - Kerouš, 1996)	SO/NT, Natura 2000:B	V terestrické fázi je pravděpodobný výskyt v lesních porostech celé PR ŠANCE.

<i>Rana temporaria</i> skokan hnědý	Vlastní pozorování - dospělec ve spodní části údolí severnějšíh o pravostranného přítoku Břežanského potoka. Rozmnožování v okolí PR ŠANCE (Komořany, Točná - Kerouš, 1996)	NT	V terestrické fázi je pravděpodobný výskyt v lesních porostech celé PR ŠANCE, především ve vlhčích místech.
<i>Hyla arborea</i> rosnička zelená	Vlastní pozorování – hlasové projevy, které pravděpodobně mohli být skutečně rosničky, ale určení není úplně jisté. - lesní porosty v závěru údolí severnějšíh o pravostranného přítoku Břežanského potoka. Rozmnožování v okolí PR ŠANCE (Dolní Břežany - Moravec, 1994)	SO/NT, Natura 2000:B	V terestrické fázi je možný ojedinělý výskyt v lesních porostech celé PR ŠANCE. Nejbližší možná místa rozmnožování jsou v oblasti tzv. Komořanských tůních a rybníčku v Točné.
Obojživelníci (pravděpodobný výskyt)			
<i>Bufo bufo</i> ropucha obecná	rozmnožování v okolí PR ŠANCE (Kerouš, 1996)	O/NT	V terestrické fázi je pravděpodobný výskyt především při okrajích PR ŠANCE v návaznosti na zemědělskou krajinu, zahrady a chatové osady.

Obojživelníci (možný výskyt)			
<i>Lyssotriton vulgaris</i> čolek obecný	rozmnožování v okolí PR ŠANCE (Točná - Kerouš, 1996)	SO/NT	V terestrické fázi je možný výskyt v lesních porostech celé PR ŠANCE, především ve vlhčích místech.
<i>Triturus cristatus</i> čolek velký	rozmnožování v okolí PR ŠANCE (Komořany - Kerouš, 1996)	KO/EN, Natura 2000:A	V terestrické fázi je možný výskyt v lesních porostech celé PR ŠANCE, především ve vlhčích místech.
<i>Pseudepidalea viridis</i> ropucha zelená	rozmnožování v okolí PR ŠANCE (Komořany, Cholupice - Kerouš, 1996)	O/NT, Natura 2000:B	V terestrické fázi je možný ojedinělý výskyt v okrajových partiích v návaznosti na zahrady a chatové osady.
Plazi (potvrzený výskyt)			
<i>Lacerta viridis</i> ještěrka zelená	Vlastní pozorování – 14 ex na 9 mikrolokalitách Menší, ale mimořádně cenná a zranitelná populace.	KO/CR, Natura 2000:B	Fragmenty reliktního bezlesí a navazující světlé lesostepní porosty. Při migracích je možný výskyt i v lesních porostech v širším okolí míst obvyklého výskytu – v podstatě v celé PR ŠANCE.
<i>Lacerta agilis</i> ještěrka obecná	Vlastní pozorování – lex. – rozvolněná zakrslá doubrava podrostlá vřesem nad silnicí Točná - Komořany. (Zbraslav, Komořany, Točná – Kerouš, 1996) (PR Šance – Šístek, 1989) Pravděpodobně menší populace.	SO/NT, Natura 2000:B	Okraje lesního komplexu, rozvolněné lesy, paseky, okraje cest a silnic, okolí zahrad, chatových kolonií a rodinných domků.

<i>Anguis fragilis</i> slepýš křehký	Vlastní pozorování – 2 ex (Břežanské údolí – Kerouš, 1996) (PR Šance – Šístek, 1989) Pravděpodobně hojně v celé PR ŠANCE.	SO/LC	Celá PR ŠANCE
Plazi (pravděpodobný výskyt)			
<i>Coronella austriaca</i> užovka hladká	Šance, Závist, Točná – Kerouš, 1996 Početnost nelze odhadnout.	SO/VU, Natura 2000:B	Světlejší teplomilné lesy, lesostepi, skalní bezlesí, zarůstající pastviny.
<i>Natrix natrix</i> užovka obojková	Vlastní pozorování – středočeská část EVL – Károvské údolí. (okolí PR ŠANCE – Komořany, Zbraslav - Kerouš, 1996) Možný ojedinělý výskyt.	O/LC	Možný výskyt při migracích.
Plazi (možný výskyt)			
<i>Natrix tessellata</i> užovka podplamatá	(Zbraslav pod mostem, Šístek, 1989, Kerouš, 1996,) Možný zcela ojedinělý výskyt.	SO/EN, Natura 2000:B	Možné je využívání úpatí skal poblíž ústí Břežanského potoka do Vltavy jako zimovišť.
<i>Vipera berus</i> zmije obecná	(Modřanská rokle, Kerouš 1996) Možný zcela ojedinělý výskyt.	KO/VU	

Ptáci (potvrzený výskyt)			
<i>Accipiter nisus</i> krahujec obecný	Hlasové projevy ve smrčině na severních svazích Šancí. Hnízdění je pravděpodobné ve zbytcích mladších jehličnatých porostů.	SO/VU	Hnízdí převážně na jehličnanech, nejčastěji v mladších smrkových porostech.
<i>Apus apus</i> rorýs obecný	Pozorován při přeletech, v PR ŠANCE určitě nehnízdí.	O	Pouze přelety. V ČR vázán na lidská sídla.
<i>Picus viridis</i> žluna zelená	Roztroušeně – pravděpodobné hnízdění více párů.	LC	Pravidelně se ozývá a často pozorována.
<i>Dryocopus martius</i> datel černý	Roztroušeně – pravděpodobné hnízdění několika párů.	LC	Celá PR ŠANCE, především starší vysokokmenné porosty. Pozorován pravidelně při všech návštěvách.
<i>Dendrocopos medius</i> strakapoud prostřední	Roztroušeně – více párů, pravděpodobně relativně hojný. Ozývá se časné na jaře.	O/VU	Méně obvyklý druh listnatých lesů nižších poloh – Komořanské polesí
<i>Dendrocopos minor</i> strakapoud malý	Roztroušeně, pravidelně se ozývá více jedinců.	VU	Celá PR ŠANCE
<i>Turdus viscivorus</i> drozd brávník	roztroušeně, několik párů.	LC	Starší dubové porosty.
<i>Ficedula albicollis</i> lejsek bělokrký	roztroušeně až hojně, desítky párů	NT	Celá PR ŠANCE.
<i>Musciapa striata</i> lejsek šedý	vzácně	O/LC	Starší listnaté světlé porosty.
<i>Parus cristatus</i> sýkora parukářka	vzácně	LC	ve zbytcích jehličnatých porostů na plošině v Komořanském polesí.

Ptáci (pravděpodobný výskyt) – zdroj dat: Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy, Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČR 2001-2003			
<i>Asio otus</i> kalous ušatý	Výskyt velice pravděpodobný, noční poslech nebyl proveden.	LC	Otevřená krajina i starší lesní porosty, hnízdí ve starších hnízdech jiných druhů ptáků.
<i>Picus canus</i> žluna šedá	Pravděpodobně velice vzácně.	VU	Starší smíšené a listnaté lesní porosty
<i>Musciapa parva</i> lejsek malý	Jednou krátce poslouchán zpěv 1 samce u Hálkova pomníku v Břežanském údolí ve Středočeské části EVL – rušen silným hlukem z nedaleké silnice, určení není zcela jisté.	SO/VU	Starší stinné listnaté a smíšené porosty.
Ptáci (možný výskyt) - zdroj dat: Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy, Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČR 2001-2003			
<i>Pernis apivorus</i> včelojed lesní	Pravidelně hnízdí v Českém krase i jinde v okolí PR ŠANCE. Není vyloučeno nepravidelné, ojedinělé zahníždění.	SO/EN	Hnízdí na vysokých stromech. Nutná je přítomnost zdrojů potravy – vosy a jejich larvy.
<i>Accipiter gentilis</i> jestřáb lesní	Hnízdí v okolí, hníždění v PR ŠANCE je poměrně pravděpodobné.	O/VU	Relativně běžný druh v rozsáhlejších lesních komplexech i v lesnaté kulturní krajině. Hnízdí převážně na jehličnanech.
<i>Bubo bubo</i> výr velký	Pravidelně hnízdí v okolí v kaňonu Vltavy i Berounky.	O/EN	Není vyloučeno nepravidelné hníždění na skalnatých srázech.
<i>Jynx torquilla</i> krutihlav obecný	V okolí velmi vzácně.	SO/VU	Převážně druh otevřené krajiny, může se vyskytovat i v rozvolněných lesích parkovitého charakteru.
<i>Ficedula hypoleuca</i> lesjek černohlavý	V okolí vzácně.	NT	Starší listnaté a smíšené porosty.

Savci			
<i>Muscardinus avellanarius</i> plšník lískový	nelze objektivně stanovit	SO, NT	lesní porosty, okraje (Kubíková & kol. 2005)

Vysvětlivky a použité zkratky:

C1 – kriticky ohrožený taxon Červeného seznamu cévnatých rostlin (Procházka 2001)
C2 – silně ohrožený taxon Červeného seznamu cévnatých rostlin (Procházka 2001)
C3 – ohrožený taxon Červeného seznamu cévnatých rostlin (Procházka 2001)
C4 – vzácnější taxon Červeného seznamu cévnatých rostlin (Procházka 2001), který vyžaduje další pozornost
(C4a – méně ohrožené taxony)

KO – kriticky ohrožený chráněný druh se zvláštní ochranou podle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky 395/1992 Sb.

SO – silně ohrožený chráněný druh se zvláštní ochranou podle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky 395/1992 Sb.

O - ohrožený chráněný druh se zvláštní ochranou podle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky 395/1992 Sb.

CR – kriticky ohrožený druh Červeného seznamu kategorie IUCN (Plesník & al. 2003, Farkač & al. 2005)

EN – ohrožený druh Červeného seznamu kategorie IUCN (Plesník & al. 2003, Farkač & al. 2005)

VU - zranitelný druh Červeného seznamu kategorie IUCN (Plesník & al. 2003, Farkač & al. 2005)

LR/nt; NT - téměř ohrožený druh Červeném seznamu kategorie IUCN (Plesník & al. 2003, Farkač & al. 2005)

LC – málo dotčený druh Červeném seznamu kategorie IUCN (Plesník & al. 2003)

Natura 2000: stupeň ohrožení podle vyhlášky č. 166/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy Natura 2000, konkrétně **kategorie A:** druhy živočichů a rostlin vyžadující zvláštní územní ochranu a **kategorie B:** druhy živočichů a rostlin vyžadující přísnou ochranu

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Zásahy ochrany přírody v minulosti byly pouze v realizaci značení území a odstranění skládek odpadů (komunální a stavební) z okrajů zástavby obce Točná a chatové osady.

b) lesní hospodářství

V prostoru Šancí a Závisti bylo zjištěno archeologickými výzkumy opakované pravěké osídlení. Část území je dodnes ovlivněno keltským sídlištěm i když již v 1. stol. př. Kr. zaniklo. Zbytky valů jsou však pod lesními porosty zachovány a dodnes ovlivňují reliéf terénu. Ještě před vznikem keltského oppida zde bylo potvrzeno osídlení v době pozdního bronzu a také již v neolitu. Dlouhodobé osídlení mělo vliv na charakter a rozšíření lesa, ale z výstupů malakozoologických průzkumů (Ložek, 1987) vyplývá, že i v dobách opakovaného a intenzivního osídlení je zde nutno předpokládat zachování menších okrsků poměrně

neporušených stanovišť, na kterých mohli přežít náročné lesní druhy. Složení malakofauny ukazuje, že zde zůstala zachována nejúplněji vyvinutá lesní společenstva v okolí Prahy.

Vývoj lesního hospodaření:

K podrobnějšímu vyměření a odhadu zdejších lesů došlo v roce 1785 pro účely připravovaného josefinského katastru. Z odhadního elaborátu vyplývá, že tvrdé porosty v revíru Točná byly vesměs na špatné půdě a měly jen 30 sáhů hmoty po 1 jitru. Byla pro ně stanovena obmýtní doba 60 let, borové porosty měly obmýtní 100 let. V roce 1804 je vzpomínána školka pro pěstování modřínu v Komořanském revíru u Točné. Z prvního zařízení lesa v letech 1805-1806 se nedochovaly podklady, z dalšího, prováděného v roce 1812 se revír Komořany dělí na dva hlavní oddíly a to:

- I. Chuchelská stráž, Petrova komora a Necka
- II. Kalich, Šance, Starý les a Čihadlo.

Druhý oddíl byl určen výhradně k pěstování výmladkových porostů. Na dobových rytinách z této doby je vidět směrem od Vltavy jednak holou příkrou stráž (pod ní dnes vede silnice a železniční trať), nahoře pak nízký, křovitý porost.

Další plán zpracoval v letech 1832/33 zbraslavský nadlesní T.G.Reitsch. Z popisu porostů vyplývá, že i nyní je Komořanský revír až na malé výjimky obhospodařován jako nízký les ve 20tiletém obmýtní, v němž se v jisté příměsi nachází také borovice. Hospodaření bylo na nízké úrovni a tak v inspekční zprávě z roku 1840 je konstatováno, že lesy jsou totálně zanedbány.

V plánu z roku 1852, který zpracoval nadlesní R. Senfl, je velkostatek Zbraslav rozdělen na 5 revírů, revír Komořany má rozdělení na 2 hospodářské skupiny, jednak pařezinu s obmýtním 25 let a les vysoký s obmýtním 60 let. Les vysoký má jen nepatrnou výměru, převládají v něm borovice, v lese nízkém jsou ponechávány dubové výstavky. Poměr lesa vysokého a nízkého se mění až koncem 19. stol., kdy se začíná provádět síje borovice a smrku v pařezinách, dochází rovněž k zavádění akátu také v souvislosti s hrazenářskými pracemi okolo Vltavy, které projektuje Prof. Dr.HC Vojtěch Kaiser. Tyto hrazenářské práce se dochovaly ve značné míře v celém středním Povltaví, dodnes je najdeme od Komořan přes drobné přítoky na pravé straně, přes Zahořanský potok s přítoky po oblast okolo Hradištka a Štěchovic a tudy do Posázaví.

Pro další období podrobné údaje chybí. Až z posledního soukromého lesního hospodářského plánu pro roky 1938-47 vyplývá, že les vysoký již zaujímá větší rozlohu a má se v něm hospodařit v 80tiletém obmýtní. Les nízký, kde se zvyšuje obmýtní z 20 let na 40 let, byl v několika mladších porostech převáděn na les tvaru středního, jehož vrchní etáž je tvořena dubovými výstavkami s obmýtním 120 let. Hlavní dřevinou nízkého lesa je dub a habr. Přimíšena je bříza a osika, v nižších polohách olše, lípa a jiva. Pro lesy tvaru nízkého se předepisuje holoseč, pro výstavky seč výběrná. Pěstebními zásahy je třeba favorizovat dub hned po provedené těžbě. Volná místa a místa pařezů s oslabenou výmladností nutno dosazovat silnými dubovými sazenicemi nebo sítí žaludů. Dub je nutno vysazovat hustém sponu s následujícím uvolňováním od konkurence okolních výmladků. Z lesa nízkého se převádí do vysokého lesa takový počet výstavků, který stanovišti nejlépe odpovídá, v průměru je to asi 30 výstavků dobře prostorově rozložených na ha.

Do roku 1962 se ve zdejších lesích hospodařilo jako v lesích výnosových, v LHP na období 1963-1972 pak byly vytvořeny 3 hospodářské skupiny, a to A100 se 100letou dobou obmýtní, BA- les s určením k převodu na les vysokokmenný a pak IIA 100- les účelový s

omezenou úpravou výnosu do výše těžebních možností, kam spadly všechny porosty na příkrých, kamenitých stráních a na extrémních expozicích a rámcovou dobou obmýtní 100 let. V LHP na období 1972-1981 jsou veškeré lesy LHC Dolní Břežany zařazeny do lesů účelových a jsou obhospodařovány opět ve třech hospodářských skupinách a to:

IIA100-les účelový vysokokmenný s úpravou výnosu do výše těžebních možností jednotlivých porostů, se 100letou dobou obmýtní.

IIBA20-les účelový výmladkový s převodní dobou 20 let na les vysokokmenný.

IIB- les účelový výmladkový.

Oblast LHC Dolní Břežany byla vybrána v té době jako oblast pro studium vlivu rekreace na hospodaření v lesích. Zásady hospodaření podle jednotlivých provozních souborů byly upraveny podle potřeby rekreační funkce lesa, byla uplatňována pestrost dřevinné skladby (např. pro tyto účely se ve školkách pěstoval břek). Budovaly se procházkové cesty, altány, schody na nepřístupných stráních, odpočívadla, lavičky, vyhlídky, dětská hřiště, zookoutek, pietní místo s pomníky padlých v květnové revoluci (na západě od PR Šance u silnice Komořany - Točná), tabule s informacemi a pokyny pro návštěvníky, parkoviště pro auta. Na tato zařízení přispívalo hl. m. Praha. Pro tento účel bylo zřízeno na LZ Zbraslav Středisko pěstebních a rekreačních služeb, které zřizovalo a udržovalo tato zařízení i v prostoru dnešní PR. Z této doby pochází i řada prací o vlivu rekreace na les a jednotlivé přírodní fenomény (např. autorů Majera, Mrázka, Tobolky, Skály) i s vlivem budovaných zařízení na návštěvnost a chování návštěvníků v lese.

Podle tohoto LHP činí výměra lesní půdy v chráněném území (PR Šance před jejím rozšířením) 116,59 ha, bezlesí pak 0, 22 ha (to je opuštěný lom v jižní části). Převážná část lesních porostů je zařazena do skupiny IIB (cca 70%), výměra hosp. skupiny II A100 je asi 30%, výměra hosp. skupiny IIA20 je nepatrná. V tomto deceniu nebyl zde splněn plán přeměn, což z hlediska ochrany přírody nebylo na závadu, ale naopak. Bohužel k obnově porostů bylo používáno převážně borovice lesní v souladu s tehdejší zásadou preference jehličnanů a bez většího ohledu na rekreační funkci lesa.

V dalším LHP (1982-1991) byly lesy PR Šance (před jejím rozšířením) a celého LHC Zbraslav nově utvořeného prohlášeny MLVH ČSR za lesy zvláštního určení a v rámci této kategorie do subkategorie lesů vyžadujících odlišný způsob hospodaření z důvodu zájmů státní ochrany přírody. Na toto období jsou v lesích chráněného území navrženy pouze výchovné zásahy se zaměřením na úpravu druhové skladby ve prospěch dřevin odpovídajících přirozené skladbě lesa. Tehdejší rámcové směrnice hospodaření uvádějí zákaz použití chemických prostředků, určují začátek obnovy především v lokalitách s nepůvodní dřevinnou skladbou, předepisují využívání přirozené obnovy, výchovy porostů k vytváření pestrých porostních směsí, nepřetržitou obnovní dobu s aplikací stromové i skupinové metody výběru, obmýtní dobu od 160 let do hranice fyzického věku. Jako porosty schopné samostatného samovolného vývoje jsou zde hodnoceny porosty zakrslých doubrav charakteru ochranného lesa na J svazích území. V 80tých letech však zjevně docházelo v přístupnějších místech k odtěžování starých pařezin a jejich nahrazování nejčastěji výsadbami borovice lesní.

Lesní hospodářský plán z let 1992 – 2001 nebral v úvahu údaje z ochranného plánu pro PR Šance. Není zde žádná diferenciací porostů podle přirozenosti složení lesních porostů. Není také odpovídajícím způsobem navrhována přeměna dosavadních porostů s nevhodným zastoupením dřevin, ani usměrňování zastoupení dřevinné skladby výchovnými zásahy. To se týká jak smrkových porostů i akátu v Břežanském údolí a pod Točnou. Paušální předpis zalesnění udává vždy zastoupení dřevin v obnovním cíli borovice a dubu v poměru 50/50 nebo 60/40. To při zdejším pestrém složení lesních společenstev a z toho odpovídající žádoucí dřevinné skladbě bylo zcela nedostatečné.

LHP v letech 2001 – 2011 předepisoval v PR Šance obnovní zásahy minimálně a pouze v jehličnatých porostech. V listnatých porostech byly místy předepisovány výchovné zásahy. V nejcennějších částech PR Šance tedy nedocházelo k žádným obnovním a patrně ani k výchovným zásahům. Odtěžena byla většina starých smrkových skupin v porostech 405D a 407A. Na holinách se vyskytují výsadby s převahou BK a významným zastoupením listnáčů z náletu. Obmýtlí bylo u porostů s převahou DB a BK nastaveno na 170 let s obnovní dobou 40 let a u ostatních porostů pak na 100-110 s obnovní dobou 30 let. Hospodaření tedy v těchto letech víceméně respektovalo plán péče o PR.

Nově se stala PR Šance součástí EVL Břežanské údolí. Vedle PR Šance byl do EVL zařazen rozsáhlý lesní komplex v masívu Závisti a v prostoru Károvského údolí ve Středočeském kraji a lesní porosty severně od PR Šance na území hlavního města Prahy. V LHP pro pražskou část EVL mimo PR Šance bylo pro porosty s převahou DB stanoveno obmýtlí 140 let s obnovní dobou 40 let. U ostatních porostů (s převahou BO a SM) pak na 100-120 s obnovní dobou 30 let. V případě obnovních zásahů byly k zalesnění navrhovány hlavně BO, BK a LP. Z údajů z hospodářské knihy vyplývá, že rozhodnutím orgánu ochrany přírody bylo redukováno zalesnění BO ve prospěch listnáčů. V aktuálních výsadbách převažují listnáče.

c) myslivost

Stavy lovné zvěře se zdají být v přijatelné výši. V současnosti jsou patrné významnější škody na náletech a výsadbách pouze lokálně na holinách. Na světlinách a v prosvětlených částech porostů se místy nacházejí koberce přirozeného zmlazení. Z lovné zvěře se vyskytuje srnec obecný, prase divoké a zajíc polní.

d) rekreace a sport

Uzemí se nachází v poměrně hojně navštěvované oblasti, prochází zde hlavní průjezdní komunikace mezi Točnou a Zbraslaví, turisticky značená cesta je vedena po hlavním hřebeni Šancí (žlutá) a dále údolím mezi Sluneční strání a Břežanským údolím (zelená).

Uzemí je veřejností navštěvováno v mezích normy a spíše se omezuje na ojedinělé výlety, příp. houbaření. Celkově rekreace a sport nemá větší vliv na předmět ochrany.

V blízkém okolí sídel, která těsně sousedí s PR ŠANCE, dochází k degradaci biotopů vlivem intenzivní lidské činnosti, zejména depozicí dusíku a organické hmoty z odpadních jímek a trativodů; skladováním organického (hnůj, kompost) a jiného odpadu, výsadbou nepůvodních potenciálně invazních dřevina bylin v okolí sídel. Vzhledem k charakteru lokality (rozptýlené osídlení, relativně velká lokalita) samozřejmě není možné tyto vlivy zcela eliminovat, spíše jde o rámcovou kontrolu jejich intenzity.

e) těžba nerostných surovin

V území se nachází malý lom dnes již zarostlý vegetací.

f) jiné způsoby využívání - A

Hradiště Šance bylo součástí mohutné hradištní soustavy Závist-Šance z 1. stol. př. Kr. (pozdní doba laténská-kultura stradonická). Bylo zde bývalé keltské město – oppidum s rozlohou 170 ha a délkou valů 9 km. V tehdejší době byl z obranných důvodů odstraněn porost z celého prostoru PR. Dnešní lesní porost je tedy až druhotný. Valy bývalého hradiště jsou většinou dobře zachovány. Půdní profily v místech uvnitř bývalých hradeb jsou neobvykle mělké, je vidět, že pro stavbu opevnění bylo použito zeminy ze skrývky uvnitř hradiště. Bylo to největší keltské opevnění u nás a patří i k nejmohutnějším pevnostním soustavám ve střední Evropě. Na rozdíl od protějšího hradiště na Závisti, kde probíhaly rozsáhlé archeologické výzkumy jak na samotné Akropoli, tak i daleko okolo, zde byly vykopávky prováděny jen minimálně (Skála 2000).

g) jiné způsoby využívání - B

Značným problémem byl masivní výskyt skládek (komunální a stavební odpad) v okolí obce Točná a chatové osady trvající desetiletí. V minulých letech (zřejmě 2004) byly skládky úspěšně asanovány.

V současné době se vyskytuje několik malých skládek biologického odpadu, z části i suť. Ohrožením je také potencionální vypouštění odpadních vod z okolních zástaveb (při terénním šetření nebylo zaznamenáno). Negativní vliv má jistě silná automobilová doprava v Břežanském údolí (Skála 2000, Kohlík 2010).

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

ROZHODNUTÍ KOMISE ze dne 13. listopadu 2007, kterým se přijímá první aktualizovaný seznam lokalit významných pro Společenství v kontinentální biogeografické oblasti podle směrnice Rady 92/43/EHS

Nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.

Sdělení MŽP č. 81/2008 Sb., o evropsky významných lokalitách, které byly zařazeny do evropského seznamu.

Územní plán Hlavního města Prahy se změnami.

Lesní hospodářský plán na období 1.1.2002 – 31.12.2011.

Plán péče a přírodní rezervaci Šance na období 2010-2019 (zpracoval V. Kohlík, 2010)

Plán péče a přírodní rezervaci Šance na období 2000-2009 (zpracoval P. Skála, 2000)

Plán péče o přírodní památku Závist (součást evropsky významné lokality Břežanské údolí) na období 2012-2021 (na území okresu Praha-východ), zpracoval kolektiv autorů (ed. P. Karlík, 2011)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	10 – Středočeská pahorkatina podoblast 10a – středočeský pluton
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Konopiště
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	
Období platnosti LHP (LHO)	LHP 1.1.2002 – 31.12.2011
Organizace lesního hospodářství	LČR, s.p., LZ Konopiště
Nižší organizační jednotka	Polesí Okrouhlo

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 10 – Středočeská pahorkatina				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
0Z	Reliktní bor	BO 8-9, BR +1, DB 1	1,8	0,9
1Z	Zakrslá doubrava	DB 7-9, BO 0-2, BR 0-2, HB 0-1, BRK+, MK+	43,6	22,2
1K	Kyselá doubrava	DB 7-9, BO 0-1, HB 0-1, BR 0-1, LP 0-1, JR +	17,6	8,8
1C	Suchá habrová doubrava	DB 7-9, HB 1-2, LP 1, BRK +, BB +	21,7	11
1J	Habrová javořina	DB 2-4, LP 2-3, JV 2-3, HB 1-3, JS +, BB +, TR +, BRK +	3,6	1,8
2K	Kyselá buková doubrava	DB 5-7, BK 2-3, LP +2, BO +, BR +, HB +, JD +	52,3	26,4
2N	Kamenitá kyselá buková doubrava	DB 5-7, BK 1-3, BO +1, LP +1, BR +1, HB +	1,9	1
2I	Uléhavá kyselá buková doubrava	DB 5-7, BK 2-3, LP +2, BO +, BR +, HB +	7,2	3,5
2S	Svěží buková doubrava	DB 5-7, BK 2-3, LP +1, HB +1, JD +1, JV +	30,3	15,3
2C	Vysýchavá buková doubrava	DB 6-8, BK 2-3, HB +2, LP +2, BO +	5,8	2,9
2H	Hlinitá buková doubrava	DB 6-8, BK 2, HB 1, LP +1, JV +	2,4	1,2
2D	Obohacená buková doubrava	DB 6-8, BK 1, LP 1, HB 1, JV 1, JS +	3,2	1,6
2A	Javorobuková doubrava	DB 4-6, BK 1-2, LP 1-2, JV 1-2, HB +1, JS +, BB +, TS +	1,0	0,5
3J	Lipová javořina	BK 1-4, JV+KL 2-3, LP+LPV 2-3, JD +1, DB +1, JS +1, HB +2, JLH +1, TS +1, TR +	4,2	2,1
3U	Javorová jasenina	JS 3-4, BK 1-3, JD 2, JV+KL 1-2, OL +, JLH +, SM +	1,2	0,6
3V	Vlhká dubová bučina	BK 3-4, DB 2-3, JD 2-3, LP +2, JV+KL +2, JS +, OL +, JLH +	0,5	0,2
Celkem			197 ha	100 %

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	Smrk ztepilý	6	3	+	+
JD	Jedle bělokorá	+	+	5	2,4
DG	Douglaska tisolistá	+	+	0	0
BO	Borovice lesní	14	7,1	6	3
BOC	Borovice černá	0,5	0,3	0	0
VJ	Borovice vejmutovka	0,2	0,1	0	0
MD	Modřín opadavý	2	1	0	0
TS	Tis červený	0	0	+	+
Listnáče					
DB	Dub zimní Dub letní	135	68,2	124	63
DBC	Dub červený	1,5	0,8	0	0
BK	Buk lesní	2,5	1,3	22	11
HB	Habr obecný	16	8,1	12	6
JV	Javor mléč	0,3	0,2	2,0	1
KL	Javor klen	1,0	0,8	0,5	0,3
BB	Javor babyka	+	+	+	+
JS	Jasan ztepilý	1,5	0,8	0,5	0,3
JLH	Jilm horský	+	+	+	+
JLV	Jilm vaz	+	+	+	+
AK	Trnovník akát	8	4	0	0
BR	Bříza bělokorá	6	3	11	6
JR	Jeřáb ptačí	+	+	+	+
BRK	Jeřáb břek	+	+	+	+
MK	Jeřáb muk	+	+	+	+
TR	Třešeň ptačí	+	+	+	+
LP	Lípa srdčitá	2,0	1	14	7
LPV	Lípa velkolistá	0	0	+	+
OL	Olše lepkavá	0,5	0,3	+	+
OS	Topol osika	+	+	+	+
JIV	Vrba jíva	+	+	+	+
VR	Vrba křehká	+	+	+	+
KS	Jírovec maďal	+	+	0	0
Celkem			100 %	197	-----

Přirozená dřevinná skladba byla stanovena dle těchto zdrojů:

Průša, 2001

Míchal, Petříček a kol., 1999

Kohlík, 2009

Hospodářská doporučení podle hospodářských souborů a podsouborů, příloha časopisu Lesnická práce 1/97

Porovnání přirozené a současné skladby lesa:

Hlavní přirozenou dřevinou celého území by měl být dub zimní s příměsí habru, buku a lípy srdčité na úživnějších stanovištích a borovice lesní a břízy bělokoré na extrémnějších stanovištích. V přirozené i současné dřevinné skladbě dub zimní zcela dominuje a jeho zastoupení je jistě podpořeno dřívějším výmladkovým hospodařením, kdy byl pravděpodobně protěžován na úkor buku i dalších listnáčů, jejichž zastoupení je v současnosti nižší. Dub letní je zastoupen pouze ojediněle. Z pěstovaných jehličnanů se vyskytují menší skupiny borovice lesní a méně smrku ztepilého z dob převodů pařezin. Místy se vyskytuje také vejmutovka, modřín, borovice černá a douglaska. Z nepůvodních listnáčů je nejčastější akát, který se vyskytuje na několika místech na prudkých svazích Břežanského údolí, podél silnice Točná – Komořany a jednotlivě na zalesněných navážkách z metra (PSK 40A1a a 405A1b). Méně je zastoupen dub červený a ojediněle jírovec maďal.

Popis stávajícího stavu porostů:

V současnosti zde převažují rozsáhlé staré pařeziny, které mají většinou charakter nepravých kmenovin. Na prudkých srázích spadajících do Břežanského údolí a jeho bočních roklí jsou zjevně dlouhodobě ponechané samovolnému vývoji – jedná se zde o porosty charakteru lesů ochranných a půdoochranných. Na nejextrémnějších místech Šancí se často vyskytují rozvolněné zakrslé doubravy s přirozenou příměsí borovice lesní a břízy bělokoré. Menší rozlohy zakrslých doubrav se nacházejí i na svazích nad silnicí Točná – Komořany. Na několika místech na kamenitých hřbítcích se lze setkat i se světlými zakrslými porosty borovice lesní, které mají charakter reliktních borů.

Na úpatí svahů vlastního Břežanského údolí a v bočních roklích poměrně řádní doubravy přecházejí v druhově pestré smíšené porosty suťových lesů, ve který se uplatňují všechny typické dřeviny včetně jilmu drsného. Na několika místech jsou tyto polopřirozené porosty narušeny starými výsadbami akátu. Porosty akátu naštěstí většinou podrůstají náletem dřevin přirozené dřevinné skladby a je zde tedy perspektiva jejich postupné samovolné přeměny.

Na plošinách a v horních částech mírných svahů již převažují vzrůstnější a většinou nesmíšené doubravy. Tato místa jsou místy narušena výsadbami stanovištně nevhodných dřevin – nejčastěji borovice lesní. Severní svahy Šancí spadající do údolí mezi Točnou a osadou Závist jsou porostlé smíšenými porosty dubu, habru, lípy a buku, které mají pravděpodobně z části původ v nepravých kmenovinách a z části v tzv. středních lesích. Nacházely se zde i větší porosty smrku, které jsou v současnosti postupně odtěžovány.

Společně se středočeskou částí představuje EVL Břežanské údolí mimořádně zachovalý lesní komplex s pestrou mozaikou lesních stanovišť, který je jen místy narušen nepůvodními výsadbami. Navíc se nalézá v geomorfologicky atraktivním území s řadou prudkých srázů, hlubokých stinných údolí i s přirozenými bezlesími vřesovišť, teplomilných křovin, druhově bohatých lemů a skalních stepí. Lesní porosty se svým druhovým složením blíží modelům přirozené dřevinné skladby. Vzhledem k tomu, že se většinou jedná o staré pařeziny, bude se u většiny dřevin jednat o geneticky původní porosty, což výrazně zvyšuje jejich hodnotu. Část porostů je svým charakterem předurčena k ponechání samovolnému vývoji. Na části jsou přípustná managementová opatření na udržení ohrožených stepních biotopů a na podporu výskytu významných druhů bezobratlých a plazů vázaných na lesostepi a světlé lesní porosty. V lesích na plošinách a přístupnějších místech je možné šetrně hospodařit přírodě blízkými hospodářskými způsoby s maximálním využitím přirozeného zmlazení. V prosvětlených porostech je přirozené zmlazení velice hojné a často se lze setkat s kobercovitým náletem dubu. Dub zmlazuje i na nejextrémnějších stanovištích, kde se lze

místa setkat i se samovolnou výmladností, kdy odumírající dub od báze znovu obráží vitálními výmladky.

Z hlediska hodnocení přirozenosti jsou nejcennější části řazeny do stupně les přírodě blízký. Vyšší stupeň nemohl být použit, protože se jedná o přestárlé pařeziny. Do stupně les přírodě blízký jsou řazeny lesy, které jsou dlouhodobě bez zásahu a i nadále se u nich počítá s bezzásahovým režimem – jedná se převážně o stávající lesy ochranné. Do stupně lesa kulturního jsou řazeny porosty s odpovídající dřevinnou skladbou u kterých dochází k záměrným výchovným nebo obnovním zásahům. K hodnocení byla použita kritéria dle Zásad hodnocení přirozenosti lesních porostů, Příloha č. 2 k vyhlášce č. 64/2011 Sb., která jsou přísnější než dříve používaná z roku 2003.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M4
- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. M1
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů – příloha č. M5

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

Zásahy ochrany přírody v minulosti byly pouze v realizaci značení území a odstranění skládek odpadů (komunální a stavební) z okrajů zástavby obce Točná a chatové osady. Dále byla instalována naučná stezka (jménem Keltská stezka). Ostatní většinová část území byla v posledních 60 letech ponechána v podstatě samovolnému vývoji, což je pozitivní skutečnost korespondující s cílem péče o území.

LHP v letech 2002 – 2011 předepisoval v PR Šance obnovní zásahy minimálně a pouze v jehličnatých porostech. V listnatých porostech byly místa předepisovány výchovné zásahy. V nejcennějších částech PR Šance tedy nedocházelo k žádným obnovním a patrně ani k výchovným zásahům. Odtěžena byla většina starých smrkových skupin v porostech 405D a 407A. Na holinách se vyskytují výsadby s převahou BK a významným zastoupením listnáčů z náletu. Obmýtlí bylo u porostů s převahou DB a BK nastaveno na 170 let s obnovní dobou 40 let a u ostatních porostů pak na 100-110 s obnovní dobou 30 let. Hospodaření tedy v těchto letech víceméně respektovalo plán péče o PR.

Nově se stala PR Šance součástí EVL Břežanské údolí. Vedle PR Šance byl do EVL zařazen rozsáhlý lesní komplex v masívu Závisti a v prostoru Károvského údolí ve Středočeském kraji a lesní porosty severně od PR Šance na území hlavního města Prahy. V LHP pro pražskou část EVL mimo PR Šance bylo pro porosty s převahou DB stanoveno obmýtlí 140 let s obnovní dobou 40 let. U ostatních porostů (s převahou BO a SM) pak na 100-120 s obnovní dobou 30 let. V případě obnovních zásahů byly k zalesnění navrhovány hlavně BO, BK a LP. Z údajů z hospodářské knihy vyplývá, že rozhodnutím orgánu ochrany přírody bylo redukováno zalesnění BO ve prospěch listnáčů. V aktuálních výsadbách převažují listnáče.

Závěry pro další postup:

- podporovat biotopy pro zájmové druhy
- podporovat přirozenou druhovou skladbu lesních porostů s vyloučením nepůvodních a stanovištně nevhodných dřevin

- lesní pozemky s vyvinutými přírodovědně hodnotnými biotopy udržovat jako bezlesí a nezahrnovat do lesnický využívaných pozemků
- občasně kontrolovat skládkovací místa
- udržovat naučnou stezku
- provést instalaci tabulí se státním znakem podél celého území
- dbát na dobrý stav vyznačení území v terénu a tabulí se státním znakem

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Způsob hospodaření v lesním porostu je nutné sladit se zájmy ochrany všech významných fenoménů ZCHÚ (vegetace, flóra, entomofauna, dutinová hnízdiči). Vzhledem k tomu, že pozemky jsou ve vlastnictví státních lesů, lze snad předpokládat minimální kolize se zájmy ochrany přírody.

Priority v území:

- zachování přirozených a polopřirozených lesních porostů složených pouze z dřevin odpovídající přirozené skladby,
- na strmých svazích ponechání lesních porostů samovolnému vývoji,
- ve zbylé části chráněného území podpořit přírodě blízké hospodaření s maximálním využitím přirozeného zmlazení.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Dlouhodobý cíl:

Zachování přirozených a polopřirozených lesních porostů složených pouze z dřevin odpovídající přirozené skladby s porostní strukturou, která zajistí životní podmínky všech významných složek fauny a flóry.

Na strmých svazích je dlouhodobým cílem ponechání lesních porostů samovolnému vývoji.

Ve zbylé části chráněného území je možné přírodě blízké hospodaření s maximálním využitím přirozeného zmlazení, jehož výsledkem budou dlouhodobě stabilní porosty dřevin přirozené dřevinné skladby.

Všeobecné zásady k rámcovým směrnícím hospodaření:

- při péči o zachovalé lesní porosty začít uplatňovat výběrné principy hospodaření s nepřetržitou produkcí hroubí.
- pro obnovu porostů přednostně využívat výběrného a skupinovitě výběrného hospodářského způsobu v kombinaci s podrostním hospodařením, dle nároků jednotlivých dřevin a charakteru stanoviště. V průběhu extrémně dlouhé obnovní doby by se hranice podrostního a výběrného způsobu měla stát nezřetelnou. V odůvodněných případech (nepravidelnost semenných let, geneticky nekvalitní matečné porosty, absence odrůstajícího přirozeného zmlazení) lze využít i násečného hospodářského způsobu (okrajová seč se zvlněným okrajem, kotlíková seč). V případě nutnosti umělé obnovy využívat dřevin přirození dřevinné skladby místní provenience.
- porosty na extrémních stanovištích ponechat i nadále samovolnému vývoji.
- neplánovat a nenavrhovat schematické obnovní seče s geometrickým půdorysem (kromě přeměn jehličnatých skupin).
- při obnově porostů přednostně využívat přirozené zmlazení dřevin přirozené dřevinné skladby a obnovní těžby provádět ve prospěch existující obnovy. Umělou obnovu využívat pouze při přeměnách jehličnatých skupin a v případech, kdy se nedostaví dostatečné množství přirozené obnovy dřevin přirozené dřevinné skladby.
- obnovné zásahy přednostně vázat na semenné roky stanovištně vhodných příslušných dominantních dřevin.
- výchovou nárostů a výsadeb vytvářet odpovídající porostní směsi.
- výchovnými zásahy starších porostů provádět úpravu druhové skladby dle SLT s přihlédnutím na zdravotní stav porostů.
- výchovnými a obnovnými zásahy postupně odstranit stanovištně a geograficky nepůvodní dřeviny, přednostně odstraňovat AK a DBC a snižovat zastoupení MD, BO (mimo přirozená stanoviště), SM, BOC, DG, VJ apod.

- v jehličnatých porostech podporovat uvolňováním nálety a nárosty stanovištně odpovídajících listnáčů.
- nesmí se zavádět stanovištně a geograficky nepůvodní dřeviny
- je možné provádět zdravotní výběr dubů napadených tracheomykózou.
- chránit keřové patro a případné etáže porostů.
- stavy zvěře udržovat na úrovni, která umožňuje plynulé odrůstání všech stanovišti odpovídajících dřevin, keřů a bylin.
- dřevo bude dočasně skladováno na takových místech, kde nemůže ovlivnit předměty ochrany. Pro odvoz a přibližování dřeva mimo stávající zpevněné cesty je zakázáno používat těžkých mechanismů.
- v rámci péče o přástevníka kostivalového a další světlomilné druhy bude případné prosvětlování prováděno tak, aby nepřevýšilo maximální výměru několika arů a aby na vybrané lokalitě nekleslo zakmenění pod 0,7 plného zakmenění. Z pohledu LČR (majoritního vlastníka lesních pozemků) se jedná o managementové zásahy (viz. poznámka rámcové směrnice) a tudíž všechny náklady spojené s touto činností by byly hrazeny příslušným OOP. Případná realizace zásahu je možná pouze za předpokladu předchozího souhlasu se strany LZ Konopiště.
- ve spolupráci OOP a pověřeného pracovníka LZ Konopiště budou v porostech vyznačeny vhodné stojící suché stromy, doupné stromy a případně ostatní vhodné stromy (v počtu min. 10 ks/ha), které budou ponechány na dožití. Suché stromy budou v porostu umístěny ve vzdálenosti větší než jedna výška stromu od cest, stezek a nadzemních produktovodů. Na vyšší výskyt stromů v porostech a s tím související riziko jejich pádu bude veřejnost upozorněna na informačních tabulích k PR Šance. Tyto budou udržovány a hrazeny OOP MHMP.
- na vhodných místech (v celé ploše území) budou ponechány vývraty a mrtvé dřevo k samovolnému rozpadu jako prostředí pro vývoj některých druhů hmyzu a úkrytů pro obojživelníky, plazy, měkkýše apod. v minimálním množství 20-25 m³/ha (do tohoto množství je možné započítat ponechané stojící suché stromy a torza). Toto množství je nutné zachovat v dlouhodobém horizontu péče o území.
- zvýšení množství odumřelé dřevní hmoty lze přednostně dosáhnout ponecháním nevyužitelného nebo obtížně využitelného dřeva – stojící a ležící zlomy, stromy zjevně napadené hnilobou s dutinami, stromy křivé a košaté, jejichž tržní zhodnocení by již bylo minimální.
- pařezy o min. výšce 30-40 cm budou ponechány ve všech částech lesa v kategorii les ochranný. V lesech zvláštního určení OOP souhlasí s tím, aby pařezy byly nižší v místech, kde budou probíhat přibližovací linky a cesty. V ostatních částech lesů zvláštního určení budou pařezy ponechány také v minimální výšce 30 – 40 cm.
- uvolnění korun vybraných jednotlivých dřevin v porostu (především DB, JM, Břek). Zásahem se dostane více světla do korun. Posílí se tak fruktifikace a zároveň se předejde předčasnému přirozenému vyvětřování.

Rámcové směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
1	ochranný	OZ,1Z,1J, 2A, 3J, 3U (okrajově 1C, 2C,1K,2K)			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
OZ	BO 8-9, BR +-1, DB 1				
1Z	DB 7-9, BO 0-2, BR 0-2, HB 0-1, BRK+, MK+				
1J	DB 2-4, LP 2-3, JV 2-3, HB 1-3, JS +, BB +, TR +, BRK +				
3J	BK 1-4, JV+ KL 2-3, LP+LPV 2-3, JD +-1, DB +-1, JS +-1, HB +-2, JLH +-1, TS +-1, TR +				
2A	DB 4-6, BK 1-2, LP 1-2, JV 1-2, HB +-1, JS +, BB +, TS +				
3U	JS 3-4, BK 1-3, JD 2, JV+KL 1-2, OL +, JLH +, SM +				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
Staré dubové pařeziny s příměsí dřevin přirozené dřevinné skladby a suťové lesy půdoochranného charakteru na kamenitých až skalnatých svazích.		Porosty s převahou akátu			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
Samovolný vývoj		Samovolný vývoj (náseky, jednotlivý výběr)			
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	80–fyzický věk			
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Ponechání samovolnému vývoji. Přípustné jsou managementové zákroky pro podporu biodiverzity a urychlení přeměny v bohatě strukturované lesy.		Přeměna v porosty přirozené dřevinné skladby.			
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Ponechání samovolnému vývoji		Ponechání samovolnému vývoji V místech případné expanze AK (zvláště do míst s výskytem přirozených stepí) jeho asanace.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Přirozená obnova		Přirozená obnova			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Odstraňování nežádoucího přirozeného zmlazení geograficky nepůvodních dřevin.		Odstraňování nežádoucího přirozeného zmlazení geograficky nepůvodních dřevin.			
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
Asanace SM napadených škůdci dle standardních metod ochrany lesa. Využívat pouze mechanické odstraňování buřene, chemické přípravky pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody.					

Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
bez omezení	bez omezení	
Poznámka		
<p>V této směrnici jsou zařazeny lesy ochranné v odděleních 406 a 407. Do lesů ochranných by bylo vhodné začlenit i zakrslé doubravy na svazích s velmi mělkou půdou v porostech 404 F a 404 H.</p> <p>Možné jsou managementové zákroky v příliš zapojených částech porostů na mírnějších sklonech a při horních hranách srázů na podporu druhů vázaných na světlejší lesy a lesostepi – především bezobratlých a ještěrky zelené, které zároveň přispějí k nastartování přirozené obnovy a následně k podpoře přirozené dynamiky lesních porostů. Managementové zákroky by měly mít formu lokálního mírného prosvětlení a vytváření menších světlín.</p> <p>V zapojených částech porostů uvolnění korun vybraných jednotlivých dřevin.</p> <p>Je možné provádět asanační zásahy v okolí lesních turistických cest – odstraňování padlých kmenů přes cesty, asanace nebezpečných stromů v okolí frekventovaných cest. Asanační zásahy provádět v souladu s platnou legislativou (Lesní zákon a Zákon o ochraně přírody a krajiny)</p> <p>Lokálně se vyskytující porosty s převahou AK je možné ponechat bez zásahu. Jedná se vesměs o přestárlé akátiny podrůstající dřevinami PDS. Navíc se jedná o příkré a těžko přístupné plochy. Pokud by však došlo k expanzi AK, je nutné začít s jeho okamžitým odstraňováním.</p>		

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
2	zvláštního určení	1C, 2C, 1K, 2K, 2N, 2I, 2S, 2H, 2D, 3V			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1C	DB 7-9, HB 1-2, LP 1, BRK +, BB +				
2C	DB 6-8, BK 2-3, HB +-2, LP +-2, BO +				
1K	DB 7-9, BO 0-1, HB 0-1, BR 0-1, LP 0-1, JR +				
2K	DB 5-7, BK 2-3, LP +-2, BO +, BR +, HB +, JD +				
2N	DB 5-7, BK 1-3, BO +-1, LP +-1, BR +-1, HB +				
2I	DB 5-7, BK 2-3, LP +-2, BO +, BR +, HB +				
2S	DB 5-7, BK 2-3, LP +-1, HB +-1, JD +-1, JV +				
2H	DB 6-8, BK 2, HB 1, LP +-1, JV +				
2D	DB 6-8, BK 1, LP 1, HB 1, JV 1, JS +				
3V	BK 3-4, DB 2-3, JD 2-3, LP +-2, JV+KL +-2, JS +, OL +, JLH +				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
Dubové porosty nesmíšené, dubové porosty s příměsí, ostatní listnaté		Jehličnaté (borové, smrkové)		Porosty s převahou akátu a dubu červeného	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
výběrný, skupinovitě výběrný, podrostní (skupinovitá clonná seč), (násečný)		násečný, podrostní, maloplošně holosečný		násečný, maloplošně holosečný, podrostní	
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
DB, BK 220 – fyzický věk Ostatní 80-120	nepřetržitá	80	20	80	20
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Pěstování přírodě blízkých stabilních smíšených porostů se zastoupením všech dřevin přirozené dřevinné skladby.		Postupná přeměna dřevinami přirozené dřevinné skladby		Postupné odstranění nežádoucích dřevin a jejich nahrazení dřevinami PDS – nejlépe z přirozeného zmlazení.	

Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií		
Jednotlivým a skupinovitým výběrem prosvětlovat zapojené porosty. Využívat semenné roky pro přirozenou obnovu. Uvolňovat nadějně přirozené zmlazení. V kombinaci s výběrným hospodařením lze místy využívat i clonných sečí. U zakrslých porostů na extrémnějších stanovištích s mělkou půdou bude vhodnější jejich ponechání bez zásahu. Nefrézovat pařezy, ponechávat torza, doupné stromy a část ležícího mrtvého dřeva.	Nekvalitní borové a smrkové porosty obnovovat holosečně v nejčasnějším možném termínu, kvalitnější je možné dopěstovat do ekonomicky nejvhodnějšího věku a následně obnovovat podrostně nebo holosečně. Při výchově a obnově šetřit přimíšené listnáče a jedli.	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
Přirozená obnova, umělá obnova pouze v případě nezdaru přirozené obnovy a vždy jen dřevinami přirozené dřevinné skladby.	Přirozená obnova, umělá obnova pouze dřevinami přirozené dřevinné skladby ve směsích	Přirozená obnova, umělá obnova pouze dřevinami přirozené dřevinné skladby ve směsích.
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
	JD	pravděpodobně bude nutná individuální ochrana nebo menší oplocenky při skupinovité výsadbě
	DB BK	vždy zajistit příměs dalších dřevin přirozené dřevinné skladby z náletu
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
Odstraňování nežádoucího přirozeného zmlazení geograficky nepůvodních dřevin.	Odstraňování nežádoucího přirozeného zmlazení geograficky nepůvodních dřevin.	Odstraňování nežádoucího přirozeného zmlazení geograficky nepůvodních dřevin.
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
Standardní metody – bez omezení Použití chemických prostředků jen se souhlasem orgánu ochrany přírody. Využívat pouze mechanické odstraňování buřene.	Standardní metody – bez omezení. Použití chemických prostředků jen se souhlasem orgánu ochrany přírody.	Standardní metody – bez omezení Použití chemických prostředků jen se souhlasem orgánu ochrany přírody.
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
bez omezení	bez omezení	bez omezení
Poznámka		
<p>Zakrslé doubravy na svazích s velmi mělkou půdou v porostech 404 F a 404 H by bylo vhodné vyčlenit jako lesy ochranné.</p> <p>Uvolnění korun vybraných jednotlivých dřevin v porostu. Zásahem se dostane více světla do korun. Posílí se tak fruktifikace a zároveň se předejde předčasnému přirozenému vyvívání.</p> <p>Zejména v porostech přiléhajících k lesům ochranným provádět managementové zákroky s formou lokálního mírného prosvětlení a vytváření menších světlin. Asanační zásahy provádět v souladu s platnou legislativou (Lesní zákon a Zákon o ochraně přírody a krajiny)</p> <p>Na menších vhodných místech může být alternativou i hospodaření formou lesa nízkého nebo středního s příslušně upravenou dobou obmýtí, po předchozí dohodě vlastníka a orgánu ochrany přírody.</p> <p>Rámcová směrnice byla převzata z platného plánu péče o PR Šance (Kohlík,2009) a mírně upravena.</p>		

Poznámka k využití hospodaření formou lesa nízkého a středního:

Na menší části porostů je možné obnovení tradičního obhospodařování nížinných lesů formou lesa středního (případně nízkého). Tyto způsoby hospodaření byly i dle historických průzkumů po staletí v tomto území využívány. O středních lesích se v současné době soudí, že představovaly vhodný způsob hospodaření pro zajištění životních podmínek řady dnes vymírajících nebo vymizelých druhů (zvláště hmyzu) vázaných na světlé lesy a dřevo různého typu oslunění a stadia rozkladu. S jeho pěstování však nejsou v současné době v ČR téměř žádné zkušenosti. Vzhledem k všeobecné eutrofizaci a imisnímu zatížení nelze vyloučit, že by při plošném prosvětlení, nebo odlesnění mohlo dojít k masivnímu zabuření a k ruderalizaci, zvláště na živnějších stanovištích. V současnosti se věk někdejších pařezin pohybuje nejčastěji mezi 80 – 120 lety. Při výmladkovém hospodaření se využívalo nejčastěji obmýti mezi 20-60 lety. U těchto starých porostů je však možné, že by se dostatečná pařezová výmladnost již nedostavila. I z historických záznamů je zřejmé, že se často musela v kombinaci z výmladkovým hospodařením na nepříznivých stanovištích využívat síje a umělá obnova. Přestárlé pařeziny v horních částech prudkých srázů a na kamenitých hřbitcích vlastního Břežanského údolí dlouhodobě ponechané bez zásahu mají navíc tendenci k postupnému samovolnému prosvětlování.

V případě využití hospodaření formou lesa nízkého doporučujeme obmýti cca 40 (20 – 60) let s intenzivním vyjednocováním výmladků a ponecháním výstavků, aby zde dlouhodobě nezůstávaly přehoustlé mlaziny výmladků, které by pravděpodobně naopak přinesly zhoršení podmínek pro světlomilné druhy.

Hospodaření formou lesa středního probíhalo za účelem produkce kvalitních výstavků v kombinaci s využitím pařezové obnovy nižší etáže.

V případě využití hospodaření formou lesa středního (v úvahy připadají porosty na severních svazích Šancí – 405B, 405D a na plošinách v Komořanském polesí), doporučujeme obmýti výmladkové etáže okolo 40 let a u výstavkové etáže násobek použitého obmýti výmladků, kdy se vždy ponechávají kvalitní výstavky generativního původu. Výstavková etáž je potom tvořena několika patry výstavků s obnovním zásahem ve věku 80, 120, 160, 200 let.

Experimentu se znovuobnovením hospodaření formou lesa středního (případně nízkého) by však musela předcházet dohoda vlastníka, odborného lesního personálu a odborníků ze strany orgánů ochrany přírody.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M4
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů – příloha č. M5

b) péče o rostliny

Péče o rostliny je zahrnuta již pod bodem 3.1.1.a) Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání, péče o lesy a v tabulce T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich.

Vzhledem k charakteru chráněných stanovišť lze říci, že navrhované zásahy budou prospěšné pro zájmové druhy. Management je navržen tak, aby byla zachována diverzita stanovišť.

c) péče o živočichy

Management je navržen tak, aby byla nejen zachována, ale aby se zvýšila diverzita stanovišť. Péče o živočichy je již v návrhu péče pod bodem 3.1.1.a) Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání, péče o lesy a v tabulce T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich.

Doporučení managementu pro vývoj přástevníka kostivalového v přírodní rezervaci Šance (součást evropsky významné lokality Břežanské údolí, na území Hlavního města Prahy)

- a) je třeba počítat s dostatkem plošek, kde by se mohly rozvíjet porosty ostružiníků, maliníků a vyššího bylinného i keřového podrostu (přástevník, běloskvrnáči)
- b) je třeba počítat s mozaikou relativně dobře propojených obnažených míst (na jižní straně svahů v místech skalních a suťových výstupů) (saranče sp., sklípkánek, stepník, přástevník)
- c) je třeba zajistit různověkost porostů na místech s vyššími stromy, ale přitom z min 70% zachovat stávající typ světlého lesa (přástevník, tesařici, stužkonosky).

V zásadě jde ale o konzervaci a podporu stávajícího stavu.

V podstatě k podobným závěrům došel i Z. Papoušek (in Karlík 2011) v případě středočeské části EVL:

- a) v místech skalních výchozů a skalnatých lesostepí jsou v důsledku extrémních klimatických a stanovištních vlivů vytvořeny podmínky pro vývoj druhů a není zde tedy nutný aktivní management
- b) v místech dočasně odlesněných ploch v podobě pasek a jiných antropogenních disturbancí v lesních porostech záleží na dalším způsobu využití území. Na plochách určených k zalesnění podle platného LHP je nutno se smířit s postupným zánikem místní subpopulace, nebo její kontinuitu zajistit ponecháním a udržováním několika nezalesněných plošek, v ideálním případě ve spojitosti s dalšími podobnými plochami v okolí. Průběžná mozaika i nevelkých disturbancí spojených s vytvářením dočasného bezlesí je jednou z alternativ dlouhodobého výskytu druhu v lesních porostech.
- c) V souvislých lesních porostech se jako velmi vhodná alternativa managementu jeví převod na nízký nebo střední les, ve kterém by přástevník kostivalový rovněž našel dostatek mikrohabitatů pro svůj vývoj. Některé úseky řídkých doubrav na území EVL se nakonec v některých aspektech těmto lesním tvarům již podobají a v tomto smyslu mohou plnit svoji funkci.

Významná část populací přástevníka kostivalového se velmi pravděpodobně nachází na přechodných biotopech jako jsou okraje lesů, okolí cest a okraje intravilánu, všude tam kde se v příslušném ekotonu vyskytují živné rostliny a je v okolním kontextu zajištěno dlouhodobé

přežívání druhu. I případný management těchto ploch by měl vnímat tyto biotopy ve vzájemném kontextu, tedy udržovat dostatečně pestrou mozaiku mikrohabitátů vhodných k dalšímu vývoji.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Výčet navrhovaných zásahů v lesních porostech zpracovaný do porostních skupin je součástí samostatné přílohy č. T1.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Nejsou plánovány žádné zásahy. Součástí ochranného pásma jsou mimo průjezdní komunikace také zemědělsky využívané pozemky (pravidelně sečené louky, pole, zahrádky). Z pohledu zájmů ochrany přírody se jedná o takové využívání, které nebude v rozporu s ust. § 37, odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Kde to bylo možné, byly hranice navržené přírodní rezervace vedeny po hranicích stávajících parcel.

Po vyhlášení chráněného území bude třeba provést značení hranic ZCHÚ v terénu podle vyhlášky č. 64/2011 Sb., tedy provést pruhové značení a dále umístit tabule s malým státním znakem. Tabule by měly být umístěny na vybraných lomových bodech.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

-

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

V současné době nejsou známy žádné důvody pro regulaci rekreačního a sportovního využívání.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Při kraji přírodní rezervace by bylo vhodné umístit informační text o chráněném území, příp. i velkoformátovou tabuli. Lokalita může sloužit jako objekt floristické, entomologické a geologické exkurze především pro studenty přírodovědných oborů.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Průběžně monitorovat vliv asanancích zásahů na vývoj vegetace a přítomnost ohrožených druhů. Podle možností opakovaně provádět inventarizační botanické a zoologické průzkumy.

Navržený monitoring:

A. cévnaté rostliny, houby (Fungi), lišejníky (Lichenes);

B. měkkýši (Mollusca), koryši (Crustacea), mnohonožky (Diplopoda), pavouci (Araneida), sekáči (Opiliona), kobylky (Ensifera), sarančata (Caelifera), ploštice (Heteroptera), síťokřídli (Neuroptera), motýli (Lepidoptera), dvoukřídli (Diptera), blanokřídli (Hymenoptera), brouci (Coleoptera: Carabidae, Gyrinidae, Dytiscidae, Histeridae, Hydrophilidae, Silphidae, Staphylinidae, Lucanidae, Scarabaeidae, Buprestidae, Elateridae, Cantharidae, Dermestidae, Nitidulidae, Coccinellidae, Mordellidae, Tenebrionidae, Cerambycidae, Chrysomelidae, Curculionidae);

C. obojživelníci (Amphibia), plazi (Reptilia), ptáci (Aves), savci (Mammalia)

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
pruhové značení	30.000,-	30.000,-
instalace stojanů vymežujících ZCHÚ	34.500,-	34.500,-
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	64.500,-	64.500,-
Opakované zásahy		
prosvětlování lesních porostů pro podporu výskytu přástevníka	100.000	1.000.000
Opakované zásahy celkem (Kč)		
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	164.500,-	1.064.500,-

Částky je třeba brát jako velmi orientační, ovlivňuje ji řada faktorů, jako je nabídková cena firem a poptávka, rychlost narůstání křovin/dřevin v letech po vyřezání apod.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- ANONYMUS (2006): CZ0410168 – *Břežanské údolí*. [online]. Praha, 4 p. [cit. 2011-05-11]. Dostupné na [www < http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_lokality.php?cast=1805&akce=karta&id=1000040761 >](http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_lokality.php?cast=1805&akce=karta&id=1000040761).
- BALATKA B. & SLÁDEK J. (1972): *Morfologické členění ČSR*. – Studia Geographica, 23, Brno.
- BARUŠ V., OLIVA O. a kol., 1992: *Fauna ČSFR. Plazi*, Academia Praha.
- BARUŠ V., OLIVA O. a kol., 1992: *Fauna ČSFR. Obojživelníci*, Academia Praha.
- BOHÁČ, J., MATĚJČEK, J., 2003: *Katalog brouků Prahy. Čeled' Drabčíkovití (Staphylinidae)*. Ústav ekologie krajiny AV ČR, 256 s., Praha.
- CULEK M. (ed.) (1996): *Biogeografické členění České republiky*. Enigma Praha. 347 pp. + suppl.
- ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š, PROCHÁZKA F. (1990): *Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČR a SR*. Vol. 5. Vyšší rostliny. – 456 p., Příroda a.s., Bratislava.
- DEMEK J. & MACKOVČIN P. [ed.] (2006): *Zeměpisný lexikon ČR, hory a nížiny*. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Brno, 580 s.
- DOSTÁL J. (1989): *Nová květena ČSSR I, 2*. – Academia, Praha, 1548 p.
- FARKAČ, J., KRÁL, D. & ŠKORPÍK, M., 2005: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí*. AOPK, Praha. 758 pp.
- FISCHER D., REHÁK I., 2010: *Ekologie, etologie a variabilita ještěrky zelené, Lacerta viridis, z povltavské lokální populace ve středních Čechách*. Gazella 37, ZOO Praha
- FUCHS, R., ŠKOPEK, J., FORMÁNEK, J. & EXNEROVÁ, A., 2002: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy*. – Consult, Praha, 320 p., 1 map.

- HÁKOVÁ A., KLAUDISOVÁ A. & SÁDLO J. [eds.] (2004): *Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000*. PLANETA XII, 3/2004 – druhá část. Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- HEJNÝ S. & SLAVÍK B. [eds.] (1988): *Květena České socialistické republiky. 1.* – Academia, Praha.
- HEJNÝ S. & SLAVÍK B. (eds.), 1990: *Květena České republiky. 2.* – Academia, Praha, 540 p., 119 tab., 1 photo color.
- HEJNÝ S. & SLAVÍK B. [eds.] (1992): *Květena České republiky. 3.* – Ed. Academia, Praha, 542 p., 114 tab., 1 photo color.
- HUDEK K., CHYTL J., ŠTASTNÝ K., BEJČEK V., 1994: *Fauna ČR a SR. Ptáci – Aves I*, Academia Praha
- HUDEK K., ŠTASTNÝ K. a kol., 2005: *Fauna ČR. Ptáci – Aves 2/1,2/II*, Academia Praha
- HUDEK K. a kol., 1983: *Fauna ČSSR. Ptáci – Aves 3/1,3/II*, Academia Praha
- CHYTRÝ M., KUČERA T. & KOČÍ M. (2001): *Katalog biotopů ČR.* – ed. AOPK ČR, Praha, 304 p.
- CHYTRÝ M. [ed] (2007): *Vegetace České republiky. 1. Travinná a keříčková vegetace.* – Academia, Praha, 526 p.
- CHYTRÝ M. [ed] (2009): *Vegetace České republiky. 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace.* – Academia, Praha, 520 p.
- KARLÍK. P. [ed.] (2011): *Plán péče o přírodní památku Závist (součást evropsky významné lokality Břežanské údolí) na období 2011-2020.* – Ms. [depon in: Krajský úřad Středočeského kraje, Zborovská 11, Praha 5].
- KEROUŠ, K., 1996: *Studie výskytu tříd Amphibia a Reptilia v letech 1986-1993.* – Natura Pragensis, 13: 1-51, Praha.
- KOHLÍK. (2009): *Plán péče a přírodní rezervaci Šance na období 2010-2019.* – Ms. [depon in: Magistrát hl. m. Prahy, Jungmannova 35, Praha 1].
- KONVIČKA M., BENEŠ J. & ČÍZEK L. (2005): *Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management.* – Sagittaria, Olomouc, 127 p.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. [eds.] (2002): *Klíč ke květeně České republiky.* – Academia, Praha, 928 p.
- KUBÍKOVÁ J. 1997: *Vegetace a flora prehistorického keltského opida ve středních Čechách.* - Muz. a Současnost, Roztoky, ser. natur, 11: 21 - 30.
- KUBÍKOVÁ, J., LOŽEK, V., ŠPRYŇAR, P. & kol., 2005: Praha. In: Mackovčín P. & Sedláček M. (eds.): *Chráněná území ČR, svazek XII.* Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 304 pp.
- LOŽEK V. (1987): *Měkkýši chráněného území Šance* - Ms. [depon in AOPK ČR, středisko Praha a Střední Čechy; rezervační kniha], 11 p.
- MACEK, J., DVOŘÁK, J., TRAXLER, L., ČERVENKA, V. – *Motýli a housenky střední Evropy; Noční motýli I.*; Academia Praha 2007
- MACEK, J., DVOŘÁK, J., TRAXLER, L., ČERVENKA, V. – *Motýli a housenky střední Evropy; Noční motýli II.*; Academia Praha 2008
- MARHOUL P. & TUROŇOVÁ D. [eds.] (2008): *Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000.* Metodika AOPK ČR. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 161 p., Praha.
- MÍCHAL, I, PETŘÍČEK, V. & kol., 1999: *Péče o chráněná území. II. Lesní společenstva* – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 1-713.
- MIKÁTOVÁ B., VLAŠÍN M. (1998): *Ochrana obojživelníků*, EkoCentrum Brno
- MIKÁTOVÁ B., VLAŠÍN M., ZAVADIL V. (eds.)(2001): *Atlas rozšíření plazů v České republice*, AOPK ČR, Brno-Praha

- MLÁDEK J., PAVLŮ V., HEJCMAN M. & GAISLER J. [eds.] (2006): *Pastva jako prostředek údržby trvalých travních porostů v chráněných územích (metodická příručka pro ochranu přírody a zemědělskou praxi)*. – Výzkumný ústav rostlinné výroby, Praha, 104 p.
- MORAVEC J. (ed.), 1994: *Atlas rozšíření obojživelníků v ČR* – Národní muzeum, Praha
- MORAVEC J. (1994): *Fytocenologie*. Academia, Praha.
- MORAVEC J. [ed.] (2000): *Přehled vegetace České republiky 1, 2*. – Academia, Praha.
- MORAVEC J. & kol. (1995): *Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení*. – Severočes. přírodou, příloha, 1-206 p.
- MORAVEC, J., NEUHÄUSL, R. & al., 1991: *Přirozená vegetace území hlavního města Prahy a její rekonstrukční mapa*. – Academia, Praha, 200 p.
- MUSIL A. (1963): *Skupiny lesních typů*. Praha : Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1963. 309 s.
- NĚMEC, J. & kol., 1997: *Chráněná území ČR 2*. Praha. Consult, 154 s., Praha.
- PÁDR, Z., 1990: *Studie výskytu žahadlových blanokřídлых (Hymenoptera – Akuleata) na území Prahy*. – Natura Pragensis, 7: 1-179, Praha.
- PLESNÍK J., HANZAL V., BREJŠKOVÁ L. (eds.) 2003: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci*. – Příroda, Praha, 22: 1-184.
- PROCHÁZKA F. [ed.] (2001): *Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000)*. – Příroda, Praha, 18: 1-166.
- PRŮŠA E. (2001): *Pěstování lesů na typologických základech* – Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy
- QUITT E. (1971): *Klimatické oblasti Československa*. – Studia geografica 16, GGÚ ČSAV, Brno.
- RANDUŠKA D., VOREL J. & PLÍVA K. (1986): *Fytocenológia a lesnícka typológia*. – Příroda, Bratislava, 339 p.
- SKÁLA P. (2000): *Plán péče a přírodní rezervaci Šance na období 2000-2009*. – Ms. [depon in: Magistrát hl. m. Prahy, Jungmannova 35, Praha 1].
- SKYVA, J. & ČÍLA, P., 1993: *Výsledek průzkumu vybraných čeledí motýlů v hl. m. Praze*. – Natura Pragensis, 10: 1-51, Praha.
- SLAVÍK B. [ed.] (1995): *Květena České republiky. 4*. – Ed. Academia, Praha, 529 p., 109 tab., 33 map., 1 photo color.
- SLAVÍK B. [ed.] (1997): *Květena České republiky. 5*. – Ed. Academia, Praha, 568 p., 126 tab., 38 map., 1 photo color.
- SLAVÍK B. [ed.] (2000): *Květena České republiky. 6*. – Ed. Academia, Praha, 770 p., 129 tab., 60 map., 1 photo color.
- SLAVÍK B. & ŠTĚPÁNKOVÁ J. [eds.] (2004): *Květena České republiky. 7*. – Ed. Academia, Praha, 767 p., 128 tab., 53 map., 1 photo color.
- SOUČEK Z., KOLMAN P., ZAVADIL V. (1993): *Rozšíření žab ve středních Čechách – III., Bohemia centralis*, 22: 7-34.
- STREJČEK, J., 2005a: *Brouci čeledí Anthribidae a Curculionidae (s. lato) na území Prahy – opravy a doplňky k publikaci „Katalog brouků (Coleoptera) Prahy“, 2001, sv. 2*. – Natura Pragensis, 17: 25–73, Praha.
- STREJČEK, J., 2005b: *Významné či zajímavé nálezy brouků (Coleoptera) zjištěné na území Prahy*. – Natura Pragensis, 17: 75–93, Praha.
- ŠÍSTEK F. (1989): *Inventarizace výskytu plazů a obojživelníků – CHÚ Točná*. Ms. 1 str. depon in AOPK ČR, středisko Praha a Střední Čechy
- ŠPRYŇAR P. 1998: *Příspěvek k poznání květeny chráněných území Prahy*. – Ms.
- ŠPRYŇAR P., ŘEZÁČ M., SÁDLO J., RIEGER M. et MANYCH J. 1998: *Příspěvek k poznání pražské květeny*. - Natura Pragensis, Praha, 14 (1997): 113 - 186.

- ŠŤASTNÝ K., BEJČEK V., HUDEC K., 2006: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001 – 2003*, Aventium s.r.o.
- ŠTĚPÁNKOVÁ J., CHRTEK J. jun. & KAPLAN Z. [eds.] (2010): *Květena České republiky. 8.* – Ed. Academia, Praha, 712 p., 104 tab., 53 map., 1 photo color.
- TOLAZS R. & al. (2007): *Atlas podnebí Česka.* – Český hydrometeorologický ústav, Univerzita Palackého v Olomouci, Praha.
- TOMÁŠEK M. (2007): *Půdy České republiky.* – ČGS, Praha.
- UTÍNEK D. (2009): *Rámcové směrnice pro pěstování středního lesa – Ochrana přírody 4/2009*
- VALEŠOVÁ H. (1982): *Inventarizační průzkum CHPV Šance – lesní půdní fond* - Ms. [depon in AOPK ČR, středisko Praha a Střední Čechy; rezervační kniha], 11 p.
- VÁVRA, J., 2004: *Klasifikace zvláště chráněných území Prahy na základě rozboru jejich motýlí fauny.* – Natura Pragensis, 16: 3-185 + CD ROM, Praha.
- VESELÝ, P., 2002: *Střevlíkovití brouci Prahy (Coleoptera: Carabidae).* s.n., 167 s., Praha.
- VEVERKOVÁ Z., 2009: *Boj s akátem.* Metodický list. – Daphne ČR – Institut aplikované ekologie, České Budějovice, 8 p.
- VRŠKA T. & HORT L. (2003): *Základní kritéria a parametry pro hodnocení "přirozenosti" lesních porostů.* finální verze. Brno : AOPK ČR, 2003. 10 s.
- ZAVADIL V., DITTRICH M., ŠAPOVALIV P., 1988: *Rozšíření ocasatých obojživelníků ve Středočeském kraji*, Bohemia centralis 17: 169-210.
- ZAVADIL V., ŠAPOVALIV P., 1990: *Rozšíření žab ve středočeském kraji I*, Bohemia centralis 19: 147-234.
- ZAVADIL V., KOLMAN P., 1992: *Rozšíření žab ve středních Čechách II*, Bohemia centralis 21: 141-220.

Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. Praha : AOPK ČR, LČR s.p., SVOL, Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2006. 39 s.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2008. Praha : Ministerstvo zemědělství České republiky, 2008. 127 s.

Vyhláška č. 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Další zdroje informací:

mapový server České geologické služby <http://www.geology.cz> (geologické mapy)

mapový server Seznam.cz <http://www.mapy.cz> (historický snímek z 19. století, orientační mapa území)

mapový server Ustavu pro hospodářskou úpravu lesa <http://www.uhul.cz> (lesní typologická mapa)

mapový server Laboratoře geoinformatiky <http://oldmaps.geolab.cz> (prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska)

mapový server Cenia – národní inventarizace kontaminovaných míst <http://kontaminace.cenia.cz> (historické letecké snímky z poloviny minulého století)

Portál veřejné správy České republiky <http://geoportal.cenia.cz/> (letecké snímky, geomorfologie, fyto geografie)

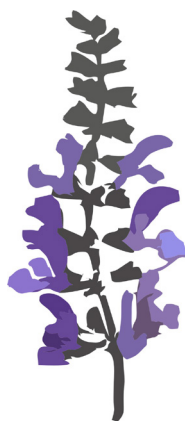
Oficiální webové stránky Agentury ochrany přírody a krajiny ČR věnované monitoringu v České republice <http://www.biomonitoring.cz>

Oficiální webové stránky soustavy Natura 2000 v České republice spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR <http://www.natura2000.cz>

4.3 Seznam použitých zkratek

- AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny
- C1 – kriticky ohrožený taxon Červeného seznamu
- C2 – silně ohrožený taxon Červeného seznamu
- C3 – ohrožený taxon Červeného seznamu
- C4 – vzácnější taxon Červeného seznamu
- CR – kriticky ohrožený druh Červeného seznamu
- EN – ohrožený druh Červeného seznamu
- IUCN – International Union for Conservation of Nature
- KN – katastr nemovitostí
- KO (§1) – kriticky ohrožený chráněný druh podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.
- LC – málo dotčený druh Červeném seznamu
- LR – téměř ohrožený druh Červeném seznamu
- LV – list vlastnictví
- NT – téměř ohrožený druh Červeném seznamu
- O (§3) – ohrožený chráněný druh podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.
- OP – ochranné pásmo
- PP – přírodní památka
- PR – přírodní rezervace
- SO (§2) – silně ohrožený chráněný druh podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.
- VU – zranitelný druh Červeného seznamu
- ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4 Plán péče zpracoval

Salvia o.s. – sdružení pro ochranu přírody
Míšovická 454/6
155 21 Praha 5
IČ: 26568578
Korespondenční adresa:
Nad Štolami 467
250 70 Odolena Voda
e-mail: salvia-os@seznam.cz
<http://salvia-os.cz>

botanika: RNDr. Jana Möllerová, doplnění průzkumu RNDr. Daniel Hřčka, Ing. Jaroslav Pipek

vegetace: RNDr. Jana Möllerová, doplnění RNDr. Daniel Hřčka

Coleoptera: RNDr. Vladimír Novák (konzultace)

Lepidoptera: Martin Chochel, DiS.

herpetologie: Ing. Jaroslav Pipek

batrachologie: Ing. Jaroslav Pipek

ornitologie: Ing. Jaroslav Pipek

zpracování plánu péče a managementové zásahy: Daniel Hřčka s využitím dat, konzultací a spoluúčasti zpracovatelů průzkumu

lesnická část plánu péče: Roman Šimara, konzultace Ing. Jaroslav Pipek

v plánu péče bylo vycházeno z již dříve zpracovávaného plánu péče pro přírodní rezervaci Šance na období 2010–2019 (Kohlík 2009)

Doporučená citace:

HRČKA D. [ed.] (2011): *Plán péče pro přírodní rezervaci Šance na období 2013-2021*. – Ms. [depon in: Magistrát hl. m. Prahy, Jungmannova 35, Praha 1].

Zpracováno podle vyhlášky o plánech péče č. 64/2011 Sb. a „Osnovy plánu péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma“ vydané Ministerstvem životního prostředí.

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Lesnická mapa obrysová**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Příloha M6 – **Mapa biotopů**

Příloha M7 - **Výsledky průzkumu motýlů**

Příloha M8 - **Výsledky botanického průzkumu**

